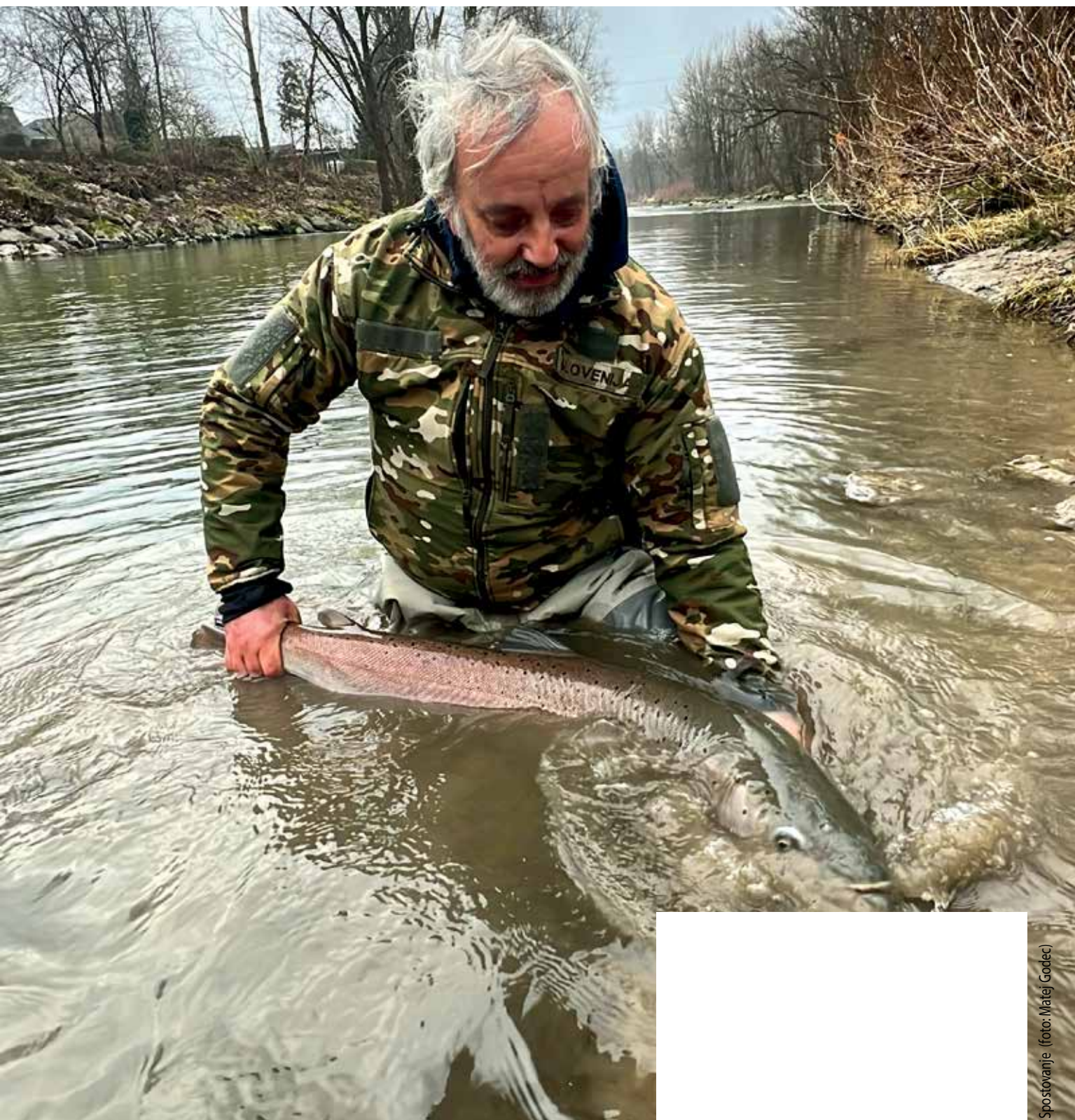

11

Ribič

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

LETO 2025
LETNIK LXXXIV
ISSN 0350-4573

Spostovanje (foto: Matej Godec)

MEDNARODNI SEJEM ŠPORTNEGA RIBOLOVA

FISHING | BOATING | OUTDOOR

PESCARE

SHOW

Pridružite se **modri** skupnosti

BREZPLAČNE
VSTOPNICE
ZA POSLOVNE
OBISKOVALCE

13. - 15. FEBRUAR 2026
RIMINI EXPO CENTRE - ITALIJA

REGIONALNI SVETOVALEC za Slovenijo, Avstrijo, Hrvaško, Srbijo, Bosno in Hercegovino, Črno Goro, Severno Makedonijo, Albanijo in Kosovo: **MZ Consulting & Fairs**: Alessandro Miele | Grcarevec 8, 1370 Logatec, Slovenia | T. +386 1 7509490 | +386 1 7543658 | alessandro@mz-consulting.org | mz-consulting.org

Organizira

ITALIAN
EXHIBITION
GROUP
Providing the future

V sodelovanju z

Pod pokroviteljstvom

Medijski partner

#PescareShowRimini26

pescareshow.it

RIBIČ

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

Ribič je z odločbo Ministrstva za kulturo, št. 61510-42/2014/3, izdano 16. 5. 2014, vpisan v razvid medijev pod zaporedno številko 1880.

ISSN 0350-4573
UDK 632

Izdaja

Ribiška zveza Slovenije,
1001 Ljubljana, p. p. 195.

Izhaja vsak prvi teden v mesecu, razen števil 1-2 in 7-8, ki so združene.

Uredništvo in uprava:
Tržaška cesta 134
1000 Ljubljana

Telefon:
uredništvo: (01) 256 12 97
tajništvo: (01) 256 12 94
041 738 849
www.ribiska-zveza.si

NASLOVI ELEKTRONSKE POŠTE
RIBIŠKE ZVEZE SLOVENIJE:

Ribiška zveza Slovenije
info.rzs@ribiska-zveza.si

sekretar RZS
sekretar.rzs@ribiska-zveza.si

tajništvo RZS
tajnistvo.rzs@ribiska-zveza.si

računovodstvo RZS
racunovodstvo.rzs@ribiska-zveza.si

uredništvo glasila Ribič
glasiloricibic.rzs@ribiska-zveza.si

Transakcijski račun:
02010-0017838266

UREDNIŠTVO:
Odgovorna urednica:
Nuška Ušeničnik Schifferstein

UREDNIŠKI ODBOR:
predsednik: Igor Kloboves

člani:
Egon Dolenc,
Vladimir Mikec,
Jure Ušeničnik Schifferstein,
Peter Weibl

ČASOPISNI SVET:
člana:
dr. Jože Ocvirk, dr. Božidar Voljč

Lektoriranje: Alenka Ličen

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost se od glasila obračunava davek na dodano vrednost.

Naklada: 11.000 izvodov

Priprava za tisk in tisk:
Grafika Soča, d. o. o.

Glasiilo je sofinancirala Fundacija za šport.

Vsebina

DELO RZS

EAA Generalna skupščina 2025
Mag. Igor Miličič 324

OHRANIMO NARAVO

Segrevanje morja kot ključni dejavnik sprememb
ribjih staležev in celotnih morskih združb
Petra Pavšič, mag. prof. biol. 326

MEDNARODNA PRVENSTVA

Blejski muharji zmagali drugič zapored
Luka Pesjak 329

16. Donavsko-jadranski pokal 2025
Aleksander Kolar 332

SVETOVNA PRVENSTVA

Ptujčan Aleš Kancler drugi na svetu,
Slovenija osma
Jože Šmejc 334

Ponovna prevlada Francozov tudi na čeških
vodah
Luka Pesjak 337

Mladinsko svetovno prvenstvo v kastingu
Tomo Sotenšek 339

JUBILEJI

Načrtov in volje za delo jim ne zmanjka
Igor Holy 341

Slavnostna proslava ob 70-letnici RD Vrhnika
Vladimir Mikec 342

70-letnica Ribiške družine Kočevje
Tomaž Arko 344

IZ RIBIŠKIH DRUŽIN

Novosti v ribiški družini Straža-Sava
Blaž Hočevnar 346

20. Spominski memorial Vladimirja Šebenika
Toni Janežič 347

Akcija bodi boter svoji plemenki
Zlatan Kovačević 348

V SPOMIN

Jože Malajner 349
Rudolf Kladnik 349

MLADI RIBIČ

Tabor mladih ribičev v Račah - 10 let male šole
ribolova
Borut Jerše 350

Zmenki z menki (2. del)
Blaž Dominik 351

MUHARSKI KOTIČEK

Čas za prevetritev pravil
Tomaž Modic 354

RIBIČI KUHAJO

Jesenski družinski obed ob smuču in kostanjih
Jure Ušeničnik 356

RIBIŠKA POEZIJA

Kaplje
Mojca Kovač 359

V posameznih prispevkih izražena stališča ne predstavljajo nujno tudi stališč uredništva.

Obvestilo dopisnikom Ribiča

Dopisnike prosimo, da svoje prispevke pošiljajo na e-naslov:
glasiloricibic.rzs@ribiska-zveza.si.

Rokovnik za leto 2025:

Ribič št.:	1, 2	3	4	5	6	7, 8	9	10	11	12
Prispevke oddati do	12. 1.	2. 2.	2. 3.	6. 4.	4. 5.	1. 6.	3. 8.	7. 9.	5. 10.	2. 11.

Po sklepu predsedstva RZS z dne 18. oktobra 2003 ne honoriram:

- pisem bralcev,
- kapitalnih ulovov,
- obvestil,
- poročil o delu strokovnih delovnih teles RZS.

Prispevke bomo objavljali skladno z razpoložljivim prostorom in njihovo aktualnostjo.

Da bi se izognili neobjavam, občasnim dopisnikom svetujemo predhodni posvet z odgovornim urednikom, da bi skladno s programsko zasnovano zagotovili tematsko uravnoteženost vsebine Ribiča.

ELEKTRONSKA OBLIKA GLASILA – uredite jo pri tajniku vaše ribiške družine ali na elektronskem naslovu uredništva: glasiloricibic.rzs@ribiska-zveza.si.

Uredništvo

EAA GENERALNA SKUPŠČINA 2025

Letošnja skupščina Evropske ribiške zveze je potekala med 3. in 6. septembrom na Dunaju ob stari strugi reke Donave. Izvedli so vse sestanke vseh delovnih skupin zveze (za morje, za sladke vode, skupni).

Problematika hidroenergije

Na Nizozemskem beležijo zgodbo o uspehu, ker so uspešno preprečili gradnjo nove HE na reki Meusi in drugih pritokih Rena. Po 11 letih raziskav ribjih migracij so dosegli e oz. prepoved obratovanja HE v času selitve lososov in morskih postrvi na drst. HE so dokazano povzročile 30 % smrtnost na populaciji jegulj, kar so ribiči uporabljali v medijski kampanji proti delovanju HE. Pri argumentaciji proti HE je pomagala evropska zakonodaja: Direktiva o habitatih in evropska Vodna direktiva. Nizozemski ribiči so izpostavili nujno, da morajo biti za dobro argumentacijo proti delovanju HE izbrane redke ribje vrste, na katerih izvajajo merjenje mortalitete zaradi delovanja HE; posebej če so *Natura 2000* vrste. Sodni procesi glede HE so vedno dolgotrajni (do 15 različnih sodnih procesov), zato morajo ostale ribiške zveze biti pripravljene porabiti za svoje projekte precej časa in denarja. V Nemčiji predstavljajo MHE velik vpliv na naravo in imajo precej podpore na delni ravni, navkljub jasnim znanstvenim dokazom o negativnem vplivu MHE na ribje populacije. Zagovorniki hidroenergije se pripravljajo na izzive gradnje novih HE v evropskih območjih *Natura 2000*.

Problematika invazivnih vrst – potujoča trikotničarka

Invazivna vrsta sladkovodne školjke je problematična zaradi uspešnega načina razmnoževanja in možnosti bivanja v zelo globokih predelih voda. Istočasno so školjke trikotničarke zelo učinkovite pri filtriranju vode, kar pomeni odžiranje dela hrane domorodnim vrstam rib. Ugotovili so, da rdečeeke lahko jedo školjke v različnih stadijih njenega razvoja – problem je pomanjkanje rdečeeok zaradi plenjenja kormoranov. Kalijeva sol je učinkovita pri zatiranju školjkinih larv. Trikotničarke se rade naselijo na peščenih površinah in na betonu. Za njihovo širjenje obstajajo številni faktorji; na Donavi je največji problem ladijski transport. Vprašanje je, ali je trenutno rastočo populacijo trikotničarke možno zmanjšati, posebej ker topla voda zaradi podnebnih sprememb pomaga pri uspešnejšem razmnoževanju te školjke. Število invazivnih lososov grbavcev na Norveškem in v Rusiji se zmanjšuje, več se jih pojavlja v Severnem Atlantiku.

Odstranjevanje prečnih ovir na vodotokih

Na Finskem je ribičem uspelo odstraniti dva velika jezova in tako sprostiti 100 km rečnega toka za selitvene vrste rib. Na Švedskem so letos uspeli odstraniti en velik jez, preteklo leto pa dva. Taki projekti trajajo več let in so dragi; a je bilo takoj po odstranitvi jezov moč opaziti drst morskih postrvi v pritokih. Na Nizozemskem največjo prepreko drstni migraciji rib predstavljajo jezovi MHE.

Novice po državah članicah

Na Danskem se trudijo z renaturacijo rek, težave pa povzročata pretopla voda, ki občutno znižuje raven kisika v vodi in mori ribe. V Avstriji so uspeli ustvariti test za ugotavljanje klic ledvične bolezni pri potočni postrvi (PKT - črnenje in pogin osebkov). Posledice segrevanja ozračja in rasti temperature vodotokov so vidne na severu Evrope: na Irskem in na Norveškem je bilo precej poginov rib zaradi pregrevanja vode. V Nemčiji je jasno izražen pritisk države za povečanje števila plavajočih vodnih elektrarn, na vse možne vodne površine. Obstajajo dokazi o njihovem negativnem učinku na ribe.

Prepoved uporabe svinca

Stališče EU komisije glede prepovedi uporabe svinca predvsem na prepovedi uporabe svinca pri lovu. Glede ribolova je težava v postopnem nabiranju svinca. Pri omejevanju rabe svinca v ribolovu so imeli

pubudniki v mislih omejitve strupenega taljenja svinca doma. Nekateri alternativni materiali (tungsten, nerjaveče jeklo, bizmut) so sicer dražji od svinca, a so vseeno ustrezni nadomestki.

Določitev nove oblike spletne strani EAA in slogana EAA organizacije

Za novo spletno stran bo skrbela ga. Margit Bogler in Nizozemske, ki je predstavila osnutek. Podobno prenovi čaka spletna stran RecFish foruma, vse članice EAA bodo prispevale podatke o ribiškem turizmu. Skupina EAA za komunikacijo pod vodstvom dr. Mira Žaberla je v preteklem mandatu opravila svoje zadolžitve in podala rešitve, ki jih je treba realizirati. Po diskusiji so delegati EAA potrdili nov slogan zveze: *EAA – glas evropskih (športnih) ribičev*.

Problematika dobrobiti živali in zaščita rib

Nizozemska ribiška zveza je potrdila, da pri njih politična stranka za zaščito živali občasno napada športne ribiče in podaja zahteve za prepoved ribolova. zahteve za prepoved ribolova se počasi širijo po EU. V Britaniji in Nizozemski, organizacije za zaščito živali (npr. PETA) omejujejo tudi celo ribolov, namenjen pridobivanju vzorcev za označevanje vodnih organizmov z oddajniki, za spremljanje njihovih migracij. Na Danskem izvajajo zaščito populacije lipana pred plenjenjem kormorana - tuizledki jasno potrjujejo, da za velik upad lipanov ni krivo onesnaženje ali drugi faktorji, ampak primarno kormoran.

Strokovni posveti EAA

EAA bo organizirala strokovno srečanje na temo ribiško-čuvajskih služb med članicami EAA. Te imajo zelo različne modele reševanja uveljavljanja ribiške zakonodaje na vseh tipih ribolovnih voda. Na Švedskem in na Nizozemskem so ribiški čuvaji prostovoljci. V Veliki Britaniji usposabljanje ribiških čuvajev izvajajo upokojeni policisti, sedaj želijo čuvajsko službo razširiti tudi na morski ribolov. Na Danskem so podvojili znesek kazni za kršitelje ribiških pravil,

Povečevanje števila športnih ribičev

Na Nizozemskem je prišlo do velikega povečanja števila športnih ribičev, predvsem mladih do 16 let. Na Švedskem delujejo mentorji v posameznih šolah, na Norveškem pa so izvedli 50 taborov za mlade ribiče, in posebne ribiške taborne za otroke begunce iz Ukrajine. V Avstriji se je povečalo število žena, ki gredo z družinami na ribolov. Bogato poročilo o svojih aktivnostih pri zastopanju interesov EAA evropskem političnem prostoru je podalo podjetje Alienor. Predstavljeni so bili sestanki RecFish foruma, in njihov učinek med poslanci Evropskega parlamenta.

Sestanek generalne skupščine EAA

Mladice jesetrovk

Udeleženci generalne skupščine EAA

Poročilo iz Slovenije je zajemalo posodobitev poročila o stanju poplavalne sanacije. Navkljub državno določeni prioriteti varovanja človeških življenj in premoženja smo se na RZS za uradniki vseeno uspeli dogovoriti o sanaciji na podlagi sonaravnih ukrepov, ki so dolgoročno dobri za ekosistem in ne pomenijo trajne škode rečnemu ekosistemu. Država želi na energetskega področju postaviti plavajoče sončne elektrarne na vodna telesa, ki so nastali iz opuščenih rudnikov dnevnega kopa. Taka vodna telesa so opredeljena kot »prizadeta degradirana območja«, četudi se je na njih razvil pomemben ekosistem za ribe, zato so pomembna za ribiški turizem kot tudi za druge vodne aktivnosti. RZS je uspešno gostila kongres CIPS v Bohinju, kjer je bilo udeleženih prek 100 oseb iz 34 držav iz celega sveta.

Generalna skupščina EAA je postregla s tremi predstavitevami: predstavitev rezultatov družbeno-ekonomske študije o pomenu športnega ribolova v Avstriji, kako povečati število ribičev, študija o vplivu kormorana na populacijo lipana v porečju reke Traun in kakšni so izsledki o vplivih populacije vidre na ribji življenj v avstrijskih deželah.

Gostiteljica tokratne skupščine, tj. Avstrijski odbor za ribištvo in zaščito voda (ÖKF), je predstavila izsledke družbeno-ekonomske analize pomena športnega ribištva v Avstriji na podlagi anketnega vprašalnika. Raziskava je pomembna, ker je podala številčne podatke o razširjenosti ribolova kot dejavnosti. Tako se je 9 % (690.000 oseb) celotne populacije opredelilo, da so vsaj enkrat šli v ribolov. 350.000 oseb je aktivnih ribičev, 180.000 ribičev pa ima člansko ribolovno dovolilnico. Celotno prebivalstvo ima večinoma pozitiven odnos do ribolova, le 11 % prebivalstva ga zavrača. Po ribolovu vidijo možnost zabave sprostivne od stresa in doprinos k zdravju. Večinoma so ribiči začeli loviti v mladostniških letih (povprečje 16,5 let), zanimanje zanj pa je zrastle zaradi ribičev v družinskem ali prijateljskem krogu. V povprečju avstrijski ribiči porabijo 16 dni za vodo na leto, največ na ribnikih (49 % vprašanih). 180.000 oseb v Avstriji ima v posesti ribiške dokumente. 41 % ribičev ima letno dovolilnico, 38 % ribiško aktivnih ljudi uporablja dnevne dovolilnice. 24 % oseb lovi v revirjih, kjer dovolilnice niso obvezne (glede na deželno zakonodajo). Na leto ribiči porabijo 1460 evrov, za ribiško opremo pa je povprečna poraba 445 evrov letno. Pri opremi odgovori ribičev kažejo, da jih večina kupuje dolgotrajne in okolju prijazne ribiške izdelke, če imajo dobro razmerje cena-učinkovitost. 75 % ribičev svojo opremo porabi do roka njenega trajanja in 79 % ribičev svojo opremo raje da popraviti, kot pa zavreči. Prav tako je več kot 75 % ribičev uporabljala nadomestke za svinec pri ribolovu.

Gospodarski rezultat na leto znaša 600–800 milijonov evrov, kar temelji na približno 350.000 aktivnih ribičih. V Avstriji obstaja 577 ribiških klubov/društev, od katerih je 86 odgovorilo na vprašanja ankete ÖKF. V povprečju porabijo 30.000 eur za najeme letno, 13.500 eur v povprečju dajejo klubi za porabljanje, 4400 eur pa za projekte renaturacije, ureditev drstišč in druge ekološke investicije. Devet regijskih ribiških organizacij ima povprečni letni proračun v višini 370.000 evrov, letni promet vseh organizacij pa znaša 3 milijone evrov. Za ekološke projekte in renaturacijo dajejo regijske organizacije v povprečju 84.000 evrov.

Število ribičev v Avstriji se počasi povečuje, Ribičke se medsebojno družijo ne glede na starost ali družbeni status in tip ribolova z motom

Skupaj namesto same. Večina ribičev je začela odkrivati ribolov kot hčere ali vnukinje ribičev, dandanes pa je vse več primerov, ko se matere pridružijo otrokom pri ribolovu. Ga. Ramona Hani pravi, da je treba vzpodbuditi večjo prisotnost žensk tudi pri upravljanju ribolovnih revirjev.

Glavna ugotovitev študije o vplivu kormorana na populacijo lipana v porečju reke Traun, najbolj poznanem lipanskem revirju v Avstriji, je nedvomno dokazani vpliv kormoranovega plenjenja na populacijo vseh starostnih razredov lipana v tej reki. Raziskava je zajemala označevanje lipanov različnih velikosti z elektronskimi oddajniki. Označevalo se je tako naravno populacijo lipana kot vložene primerke. Ugotovili so, da so za lipane najbolj nevarni kormorani, ki gnezdijo v neposredni bližini reke, četudi jata kormoranov šteje le nekaj osebkov. Do podobnih ugotovitev so prišli raziskovalci tudi v srednjem toku reke Drave. Raziskovalci so ugotovili, da si populacija lipana samostojno ne more številčno opomoči (plenilstvo drstnih rib) brez omejitve števila kormoranov. Na vprašanje, ali so rezultati prenosljivi na druge primere avstrijskih rek in o odzivu avstrijskih zagovornikov ptic na zaključke študije, je raziskovalec Kurt Pinter povedal, da so se zagovorniki ptic strinjali z omejitvijo števila kormoranov z metodo odstrela.

Dr. Steven Weiss iz Univerze v Gradcu je predstavil stanje populacije vidre v Avstriji. Izpostavil je, zaščito vidre v Avstriji od leta 1940 naprej. Vidre imajo zelo raznoliko prehrano (poleg rib tudi žuželke, školjke, raki), so samotarske, zelo teritorialne in aktivne ponoči. V skupinah so vidne predvsem tam, kjer je veliko hrane (ribogojniški ribniki). Trenutno ima vidra status potencialno ogrožene vrste zaradi strahu pred ponovitvijo povečanja lova nanjo. Raziskave na avstrijskem Koroškem so pokazale, da je vidra dokazano razširjena po vsej deželi. Populacija vidre se krepi tudi v ostalih zveznih deželah Avstrije. Po zadnjih podatkih je populacija vider v celotni Evropi v porastu, razen na Slovaškem in Sloveniji; dr. Weiss to pripisuje zastarelim podatkom. Dr. Weiss je tudi povedal, da na avstrijskem Koroškem ni prišlo do prepovedi odvzema določenega števila osebkov vider iz narave, pač pa se izvaja odzvem do 15 osebkov letno za čas trajanja šest let.

V razpravi po zaključenih predstavitevah je bilo izpostavljeno, da razprave o vplivih naravnih plenilcev rib (kormorani, vidra ipd.) velikokrat preidejo iz racionalne v čustveno debato. Izpostavljena je nujnost pridobitve čim večjega števila merljivih podatkov. Podobno je tudi z razpravami o prepovedi ribolova, ker da ribe čutijo bolečino – nedvomno ima ribolov svoj vpliv, a splošna prepoved ribolova ni rešitev, ker bi pomenila odmik splošne javnosti od zanimanja za ribji življenj.

V sklopu konference so prisotni predstavniki članic EAA obiskali plavajočo valilnico jesetrovk na Donavi, nastalo v sklopu projekta »LIFE-boat4Sturgeon«. Projekt je namenjen preprečitvi izumrtja preostalih štirih vrst jesetrov na porečju Donave - beluge (*Huso huso*), kečige (*Acipenser ruthenus*), pastruge (*Acipenser stellatus*) in ruskega jesetra (*Acipenser gueldenstaedtii*). eden od partnerjev projekta je tudi slovenski zavodInštitut REVIVO. Eden od sofinancerjev za Ministrstvo za naravne vire R Slovenije. Prisotnim gostom iz EAA so delavci projekta predstavili vse stadije gojenja jesetrovk za porabljanja rek donavskega porečja.

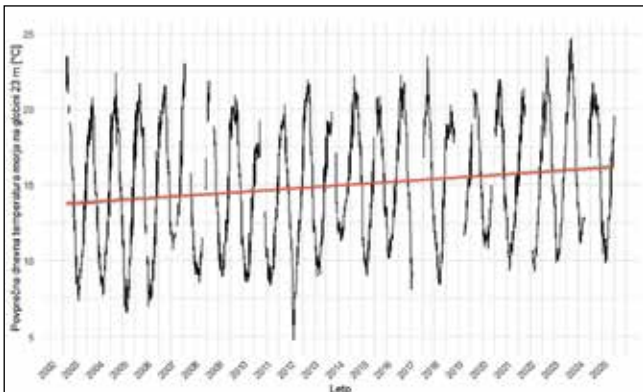
Besedilo in fotografije: mag. Igor Miličič, sekretar RZS

SEGREVANJE MORJA KOT KLJUČNI DEJAVNIK SPREMEMB RIBJIH STALEŽEV IN CELOTNIH MORSKIH ZDRUŽB

V prispevku se dotaknem sprememb v združbah morskih vrst rib in rakov ter dejavnikov, ki v zadnjem obdobju ogrožajo staleže ribolovnih vrst in domorodne združbe v slovenskem morju, predvsem segrevanja morja. Spremembe so predvsem posledica pretirane človekove dejavnosti, ki v naravni ekosistem vnaša več stresorjev, kot jih ta lahko prenese. Problematična je človekova aktivnost tako v globalnem, širšem, kot tudi v ožjem, lokalnem, obsegu. Posledica porušenega ravnovesja v naravnem ekosistemu so dolgoročne spremembe v številčnosti in sestavi življenjskih združb, vključno s populacijami ribolovnih združb.

Najpomembnejši dejavnik, ki v zadnjem času spreminja strukturo morskih združb, je **segrevanje morja** – eden najizrazitejših pokazateljev človekovega globalnega vpliva na podnebje. Po podatkih Medvladnega odbora za podnebne spremembe (angl. Intergovernmental Panel on Climate Change, IPCC) je več kot 90 % dodatne toplote, ki se je nakopičila v sistemu Zemlje v zadnjih desetletjih, absorbiralo morje, ki deluje kot velik toplotni rezervoar za presežno energijo, nastalo zaradi emisij iz fosilnih goriv, industrije in prometa (IPCC, 2019). Čeprav se v naravi pojavljajo cikli segrevanja in ohlajanja, ti ne morejo pojasniti današnjega trenda. Znanstveni modeli pokažejo, da se izmerjene spremembe ujemajo šele, ko se vanje vključi človekov vpliv. Zato znanstveniki z zelo visoko stopnjo gotovosti sklepajo, da trenutno segrevanje ni naravni cikel, temveč posledica človekove dejavnosti (IPCC, 2021).

Višje temperature omogočajo širjenje tujerodnih vrst ter širjenje arealov sicer domorodnih sredozemskih vrst, ki jih v našem morju prej ni bilo. Med tujerodnimi so nekatere vrste še posebej problematične, ker s svojo številčno in hitro naraščajočo prisotnostjo povzročijo velike spremembe v ekosistemu ter tekmujejo z domorodnimi (avtohtonimi) vrstami in spreminjajo ustaljene prehranjevalne verige.

Slika 1: Povprečne dnevne temperature na merilnem mestu oceanografska boja Vida v obdobju 4. 9. 2002 do 4. 7. 2025 so prikazane s črno, rdeča trendna črta pa prikazuje letno povprečje (globina približno 23 metrov; vir: NIB, MBP).

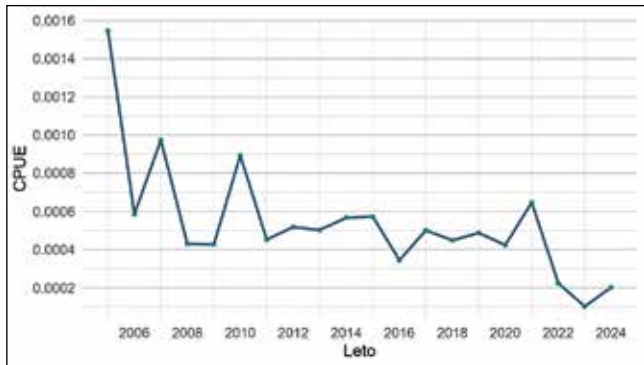
Slika 2: Mol (*Merlangius merlangus*)

Temperatura morja v Tržaškem zalivu

Analize dolgoročnih meritev, ki jih izvaja ARSO na različnih lokacijah ob slovenski obali, jasno kažejo trend segrevanja morja. Najobsežnejši niz podatkov prihaja iz merilnega mesta Koper - Kapitanija, kjer se je med letoma 1957 in 2023 povprečna temperatura površinskega sloja morja dvignila za približno 1,7 °C. Podatki oceanografske boje Vida pri Piranu kažejo še izrazitejše spremembe. V obdobju 2002–2025 se je površinska temperatura morja povečala za 2,0 °C, na dnu (globina približno 23 metrov) pa za 2,5 °C (Slika 1). Naraščajoče trende dvigovanja temperatur morja potrjujejo tudi meritve z drugih merilnih mest ob slovenski obali. **Hladnoljubne vrste v takih razmerah izginjajo, medtem ko se toploljubne vrste širijo proti severu Jadrana.** Struktura morskih združb je s tem spremenjena, kar negativno vpliva na stabilnost ekosistema.

Zmanjševanje staležev hladnoljubnih vrst

Nekatere hladnoljubne vrste v našem morju so borealni relikti. To so severnoatlantske vrste, ki so se v Sredozemsko in Črno morje naselile v času ledene dobe. Ko se je podnebje ogrelo, je večina teh vrst izginila, ohranile pa so se le redke, ki so našle zatočišče v posebnih, hladnejših okoljih, kot so severni Jadranski, globoke vode in estuariji. V slovenskem morju sta med značilnimi predstavnicami vrsti **mol** (*Merlangius merlangus*) in **iverka** (*Platichthys flesus*). Po podatkih se ulov obeh vrst na enoto ribolovnega napora (CPUE, angl. catch per unit of effort) med letoma 2005 in 2024 stalno zmanjšuje, kar kaže na očiten trend upadanja staležev. Na Sliki 3 so prikazani podatki za iverko, ulovljeno s stoječimi trislojnimi mrežami (GTR), ki so za to vrsto najprimernejše ribolovno orodje. Podoben trend

Slika 3: Ulov na enoto ribolovnega napora v obdobju od 2005 do 2024 za iverko. Enota ribolovnega napora je dolžina mreže [m].

Slika 4: Iverka (*Platichthys flesus*)

je opazen tudi pri molu, ki pa ga ribiči lovijo s pridnenimi vlečnimi mrežami s širilkami (OTB). Opaženi upad ulovov je verjetno povezan s segrevanjem morja.

Povečevanje staležev toploljubnih vrst

Toploljubne vrste, ki so se iz južnih delov Sredozemlja razširile v severni Jadran, obravnavamo kot domorodne, saj so se tja razširile po naravni poti. Njihovo širjenje proti severu je posledica segrevanja morja, ki kot tako omogoča preživetje in razmnoževanje vrst, prej omejenih na južnejše (toplejše) vode.

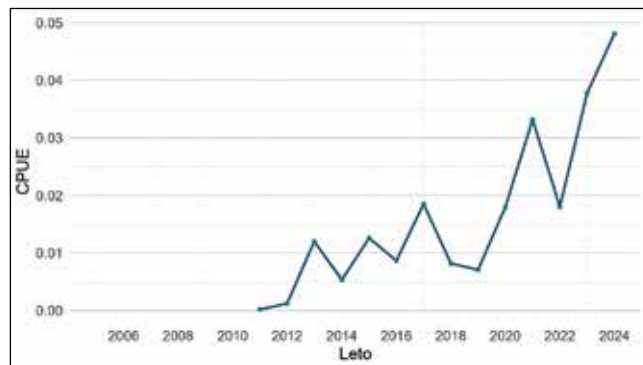
Tigrasta kozica (*Penaeus kerathurus*) se je v iztovoru slovenskih ribičev prvič pojavila leta 2006. Od takrat se je njena prisotnost močno povečala, zlasti po letu 2014. Največji iztovor je bil leta 2020, ko je dosegel dobrih 10 ton. Tigrasta kozica se v našem morju pojavlja sezonsko, od junija do novembra. V hladnejšem obdobju se seli v globlje vode, v toplejšem obdobju, ko se razmnožuje, pride v plitvejša območja. Tigrasto kozico lovijo s pridnenimi vlečnimi mrežami s širilkami (OTB), ki je za to vrsto najprimernejše ribolovno orodje.

Podoben vzorec širjenja kaže tudi **skakavka (*Pomatomus saltatrix*)**, ki se je v slovenskem morju prvič pojavila leta 2011. Od leta 2011 do 2024 je bila skakavka stalno prisotna v iztovoru, ki je letno znašal med 57 kilogramov in 1,3 tone. Ribiči skakavko ujamejo kot prilov s stoječimi zabodnimi mrežami (GNS), s sestavljenimi zabodnimi in zapletnimi mrežami (GTN), trislojnimi mrežami (GTR) ter pridnenimi vlečnimi mrežami s širilkami (OTB). Za slednje je prikazan graf CPUE (Slika 6).

Med občasnimi, a vse pogostejšimi obiskovalci slovenskega morja je tudi **delfinka (*Coryphaena hippurus*)**, tropska vrsta, ki se pojavlja predvsem v toplejših mesecih. Čeprav jo ribiči večinoma ujamejo le kot naključni prilov, njena prisotnost

Slika 5: Tigrasta kozica (*Penaeus kerathurus*)

Slika 6: Ulov na enoto ribolovnega napora v obdobju 2005 do 2024 za skakavko. Enota ribolovnega napora je nosilnost plovil [BT].

potrjuje, da se meje razširjenosti toploljubnih vrst pomikajo proti severu.

Enak trend kaže tudi **barakuda (*Sphyrna sphyraena*)**, nekoč značilna za južni Jadran. Od prvih opažanj leta 2014 njen ulov sicer ostaja majhen (do nekaj deset kilogramov letno), a iz leta v leto narašča.

Tujerodne vrste

Tujerodne vrste so vrste, ki so bile zaradi človekove dejavnosti, namenoma ali nenamerno, prenesene izven svojega naravnega območja razširjenosti. V Sredozemskem morju so glavni načini vnosa tujerodnih vrst: prehod vrst iz Rdečega morja skozi Sueški prekop, ladijski promet (balastne vode), akvakultura in akvaristika - izpusti akvarijskih organizmov v morje.

Domorodno območje razširjenosti **modre rakovice (*Callinectes sapidus*)** je vzhodna obala Amerike, od Kanade do Argentine, kjer živi v plitvih obalnih vodah, lagunah in estuarijih. V Sredozemsko morje je bila modra rakovica najverjetneje prenesena z balastnimi vodami in se postopno razširila tudi v Jadran. Prvi primerki so bili opaženi že leta 1949 v laguni Grado (Giordani Soika, 1951), nato pa znova šele po letu 2015 (Manfrin et al., 2016). V slovenskem morju so jo prvič zabeležili leta 2019 (Lipej in Rogelja, 2021), kasneje pa še večkrat. Trenutno naseljuje predvsem soline in estuarije, kjer za zdaj še nima večjega vpliva na ribištvo. V prihodnosti pa bi se lahko z večanjem številčnosti spremenilo ravnovesje domorodnih združb in s tem tudi ribolov.

Prve potrditve prisotnosti **rdečemorske plamenke (*Pterois miles*)** v Jadranu segajo v leto 2019 ob obali Puglie in Albanije (Di Martino in Stancanelli, 2021). Leta 2021 so posamezne osebe zabeležili tudi pri otoku Visu (Lipej in Rogelja, 2021). V zadnjih letih se je vrsta hitro razširila vzdolž vzhodnega Jadrana (Kleitou et al., 2024). Zaradi visoke razmnoževalne sposobnosti, strupenih bodic in pomanjkanja naravnih sovražnikov se v Jadranu že uveljavlja kot stalna prebivalka ter predstavlja novo grožnjo biodiverziteti in ravnovesju

Slika 7: Skakavka (*Pomatomus saltatrix*)Slika 8: Delfinka (*Coryphaena hippurus*)Slika 9: Barakuda (*Sphyraena sphyraena*)

morskih združb. Predvidevamo, da bo ob nadaljnem dvigu temperature morja v bližnji prihodnosti prisotna tudi v slovenskem morju.

Spremembe v vrstni sestavi morskih združb kažejo, da je segrevanje morja ključni dejavnik, ki vpliva na njihovo preoblikovanje. Pomembno pa je opozoriti tudi na druge negativne vplive – na spremembe v morfologiji obale, uničevanje morskega dna zaradi vleke pridnenih mrež ter različna onesnaževala, ki v morje pritekajo s kopnega, predvsem prek rek. Te se napajajo z vsem, kar vsakodnevno uporabljamo: čistila, gnojila, farmacevtska in kozmetična sredstva, sredstva za zatiranje (herbicidi, pesticidi, fungicidi), barve, laki, topila, olja, ostanki goriv itd. Vse te snovi skozi kanalizacijo ali po kakšnih bližnjicah mimo čistilnih naprav »izginejo« v reke in nato v morje. Seveda ne izginejo – le začasno so odplavljene zunaj dosega naših čutil.

Smiselno je prevzeti odgovornost za stanje in se lotiti reševanja antropogeno povzročenih neravnovesij ter narediti konkretne spremembe v prid izboljšanja življenjskih razmer za druga živa bitja, pa naj bodo ribolovna ali ne. Čas je, da kot vrsta prenehamo siromašiti živi svet zaradi nagnjenja po tem, da bi imeli več, kot dejansko potrebujemo. Namesto pustošenja se raje usmerimo v zavedanje naravnih danosti in v njihovo uživanje, ne pa izkoriščanje. Konec koncev si z izkoriščanjem narave pljuvamo tudi v lastno skledo, predvsem pa v skledo prihodnjih generacij.

Petra Pavšič, mag. prof. biol.
Zavod za ribištvo Slovenije
Foto: arhiv ZZRS

Slika 10: Modra rakovica (*Callinectes sapidus*)

VIRI:

Di Martino, V., & Stancanelli, B. (2021): The alien lionfish, *Pterois miles* (Bennett, 1828), enters the Adriatic Sea. *Journal of the Black Sea / Mediterranean Environment*, 27(1), 1–10.

Giordani-Soika, A. (1951): *Neptunus pelagicus* Linné (Decapoda, Brachyura) nel mare Adriatico. *Bollettino del Museo Civico di Storia Naturale di Venezia*, 4, 7–9.

IPCC (2019): Special Report on the Ocean and Cryosphere in a Changing Climate, Chapter 5, Section 5.2.2.2, p. 390.

IPCC (2021): Climate Change 2021: The Physical Science Basis. Contribution of Working Group I to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change, Chapter 3, Section 3.8, p. 423.

Kleitou, P., Hall-Spencer, J. M., Savva, I., et al. (2024): Lionfish (*Pterois miles*) in the Mediterranean Sea: a review of the invasion, impacts, and management perspectives. *Marine Pollution Bulletin*, 199, 115041. <https://doi.org/10.1016/j.marpolbul.2024.115041>

Lipej, L., & Rogelja, M. (2021): First record of the Red Sea lionfish *Pterois miles* in the Adriatic Sea (Vis Island, Croatia). *Annales, Series Historia Naturalis*, 31(1), 17–22.

Lipej, L., & Rogelja, M. (2021): Status of the invasive blue crab *Callinectes sapidus* Rathbun, 1896 (Brachyura: Portunidae) in Slovenia. *Acta Biologica Slovenica*.

Manfrin, C., Comisso, G., Dall'Asta, A., Bettoso, N., & Chung, J. S. (2016): The return of the Blue Crab, *Callinectes sapidus* Rathbun, 1896 (Brachyura: Portunidae), to the northern Adriatic Sea (Italy). *Check List*, 12(6), e2006.

SPOŠTOVANI BRALCI!

Prehodno obdobje elektronske in tiskane oblike glasila se je zaključilo. Bralci, ki ste izbrali elektronsko obliko glasila, boste od februarja 2025 dobivali samo izbrano obliko na elektronski naslov. Vsi, ki pa elektronske

oblike niste izbrali, boste še naprej dobivali tiskano obliko. Še vedno pa lahko pri tajniku vaše ribiške družine ali na elektronskem naslovu glasiloribic.rzs@ribiska-zveza.si sporočite, katero obliko glasila želite prejemati.

BLEJSKI MUHARJI ZMAGALI DRUGIČ ZAPORED

Poleg nastopa na svetovnem prvenstvu smo se slovenski tekmovalci letos udeležili še enega večjega mednarodnega tekmovanja – že 15. Pokala Jadran–Donava, ki je tudi tokrat potekal v Črni gori.

Po evropskem prvenstvu leta 2019, ki smo ga nekateri izmed nas ohranili v zelo lepem spominu, se je tekmovanje znova vrnilo v mesto Plav, ki leži ob vznožju gorovja Prokletije. Mesto je znano po kristalno čistem Plavskem jezeru in dveh rekah – Ljuči, ki priteka v jezero, in Limu, ki iz jezera izteka ter svojo pot vijuga čez Črno goro, Albanijo, Srbijo in Bosno in Hercegovino, kjer tvori najdaljši pritok mogočne reke Drine.

Letos so se tekmovanja udeležile kar štiri slovenske ekipe: RD Medvode, RD Mozirje, ekipa Ribiške zveze Slovenije ter RD Bled. Po pravilih bi sicer vsako državo smele zastopati največ tri ekipe, vendar je RD Bled z lansko zmago v Mojkovcu na reki Tari (prav tako v Črni gori) slovenskim ekipam priborila pravico do dodatnega nastopa. To je za Slovenijo predstavljalo lepo priložnost za širšo udeležbo in večjo prisotnost na tekmovanju.

Ljuča

Utrujanje kapitalnega lipana na Ljuči

Lipan (54.5 cm), ki je prinesel sektorsko zmago.

Ščuka iz Plavskega jezera

Pogled na Plavsko jezero

Mesto Plav je od Slovenije oddaljeno več kot 900 kilometrov, zato smo do cilja potovali približno 14 ur. Utrujeni, a veseli smo na cilj prispeli zjutraj, 10. julija. Po kratkem počitku je sledila slovesna otvoritev, ki jo Črnogorci vedno pripravijo na visoki ravni. V naslednjih treh dneh so potekale tri tekmovalne seje, vsaka v trajanju treh ur.

Sektorji so se med seboj precej razlikovali. Kristalno čista Ljuča je predstavljala velik izziv, saj so bili njeni lipani in posamezne potočne postrvi zelo plašni. Potreben je bil nežen pristop in lahek pribor, kar je predstavljalo težavo, saj ni manjkalo trofejnih, zelo borbenih lipanov. Reka je globoka in ima močan pretok, zato je bilo lahek posnetek

Čudovit primerek endemske vrste jezerske postrvi »Blatnjača«

Najboljši posamezniki

majhne umetne muhe težko spraviti do dna, kjer se ribe najpogosteje prehranjujejo. Pogosto se je bolj obesla suha muha, ki je prevarala lipane, medtem ko so posnetke ličink znova in znova zavračali. Reka Lim se je v zadnjih letih precej spremenila, zato smo se morali nanjo na novo prilagoditi tudi tisti, ki smo na njej že tekmovali. Poleg lipanov je tam velik del ulova tukaj predstavljala bela riba, največ je bilo platnic, ujeli pa so se tudi kleni in podusti. Največji izziv – pravzaprav kar loterijo – pa je predstavljalo Plavsko jezero, ki je sicer bogato z endemsko jezersko postrvjo, domačini ji pravijo "blatnjača", pa tudi s ščukami in sulci, vendar je izjemno zahtevno za ribolov. To je potrdil tudi uspeh tekmovalcev – nihče v trourni seji ni uspel ujeti več kot tri ribe.

Po treh dneh intenzivnega in napetega ribolova so bili rezultati naslednji: ekipno so slavili tekmovalci RD Bled, sledili so domačini iz SRK Lim Berane, tretje mesto pa je osvojila ekipa KSR NO1 Valjevo iz Srbije. Ostale slovenske ekipe so se uvrstile takole: 5. mesto - RD Mozirje, 11. mesto - ekipa RZS in 13. mesto - RD Medvode. Skupaj je tekmovalo 17 ekip. V posamezni razvrstitvi je naslov prvaka osvojil Marko Bakić iz SRK Lim Berane, drugi je bil Filip Mirković iz SRD Banja Luka, odlično pa se je odrezal tudi Ambrož Paljk (RD Mozirje), ki je osvojil 3. mesto.

Slovenski tekmovalci smo tudi letos dosegli vidne rezultate in še enkrat dokazali, da sodimo v sam vrh tega tekmovanja. Skupno smo dosegli devet uvrstitev med najboljše tri v posameznih sektorjih, od tega kar pet zmag – torej več kot polovico vseh možnih zmag, kar je izjemen dosežek. Ekipa RD Bled je vodila že od prvega dne in svojo prednost zadržala do konca, s čimer je obranila naslov ekipnega prvaka iz prejšnjega leta. Skupno je to že naš šesti naslov. Posebno pohvalo si zaslužijo tudi najmlajši tekmovalci, predvsem Ambrož Paljk, ki je z odličnim nastopom osvojil 3. mesto v posamezni razvrstitvi. Na zmagovalnem odru bi se mu

zlahka lahko pridružil še kdo od naših, a je na jezeru tokrat zmanjkalo nekaj sreče – ena sama riba je ločila Žana Valentinčiča in tudi mojo malenkost od medalje. Tako majhne so bile razlike.

Z gotovostjo lahko rečemo, da je bil to še en uspešen nastop slovenskih ekip, ki pušča dobre občutke in prinaša visoko motivacijo za prihodnje izzive. Na tem mestu bi se iskreno zahvalil Ribiški zvezi Slovenije in Ribiški družini Bled za vso podporo in zaupanje, ki sta nam ga izkazali pri udeležbi na tekmovanju. Nastrpno lahko čakamo tekmovanje naslednje leto, ki bo najverjetneje potekalo na mogočni reki Drini v Bosni in Hercegovini.

*Besedilo in fotografije:
Luka Pesjak*

**TRGOVINA
Z RIBIŠKO OPREMO**

**Sport
DANILO**

Danilo Bižal s.p., Smladniška 32, 4000 KRANJ
Tel., fax.: 04/232-50-50, 041 643-194
E-mail: sport.danilo@siol.net Spletna stran: <http://www.sport-danilo.si>

16. DONAVSKO-JADRANSKI POKAL 2025

Mednarodno klubsko tekmovanje

Tekmovanja v lovu krapov z obežilnikom (LKO) so v zadnjih letih postala eno izmed najpomembnejših in hitro razvijajočih se disciplin športnega ribolova v Sloveniji in širši regiji.

Mednarodni Donavsko-jadranski pokal ima pri tem poseben pomen, kajti gre za tradicionalno tekmovanje, ki presega državne meje in povezuje ribiče iz držav nekdanje skupne domovine. Vsako leto je to priložnost, da se tekmovalci pomerijo na visoki ravni, izmenjajo izkušnje ter utrjujejo prijateljske vezi.

Odlična organizacija in izvedba tekmovanja

Od 2. do 5. oktobra 2025 je na Slivniškem jezeru pri Gorici pri Slivnici potekal 16. Donavsko-jadranski pokal v lovu krapov in amurjev. Letošnjo izvedbo, ki jo je z odliko pripravila Ribiška družina Voglajna, so zaznamovali odlična organizacija, športni duh ter izjemna tekmovalna vnema ekip iz štirih držav nekdanje skupne države.

Ekipa RD Voglajna

Ekipa BiH

Medalje

Ekipa RD Murska Sobota

Profesionalen pristop RD Voglajna

Slavnostno odprtje tekmovanja je potekalo v prijetnem vzdušju ob prisotnosti številnih gostov. Med njimi so bili mag. Igor Miličič, sekretar Ribiške zveze Slovenije, podžupanja Občine Šentjur ter predsednik Krajevne skupnosti Gorica pri Slivnici.

Otvoritveni program je strokovno in povezovalno vodila Sidonija Kolar, ki je med tekmovanjem skrbela med drugim tudi za ažurno objavlanje rezultatov tehtanj in obveščanje javnosti. Dogajanje so spremljali tudi predstavniki ribiških organizacij iz Hrvaške in Srbije, pa tudi novinar, ki je celoten potek dogodkov sproti objavljaval v živo in na svojem kanalu.

Potek tekmovanja

Tekmovanje je trajalo 50 ur in potekalo po pravilih Ribiške zveze Slovenije za LKO ter po posebnih navodilih organizatorja. Spremenljive vremenske razmere, od sonca do močnega vetra, dežja in jutranje slane, so od tekmovalcev zahtevale veliko prilagodljivosti, potrpežljivosti in izkušenj pri izbiri strategije hranjenja ter uporabi vab.

Tekmovalci v dežju

Zmagovalna ekipa

Ulov

Kljub zahtevnim razmeram so tehtalci in sodniki svoje delo opravili brezhibno. Za prijetno vzdušje med sodelujočimi so poskrbeli člani vodstva Ribiške družine Voglajna. Tekmovanje je potekalo brez zapletov, pritožb ali pripomb, kar dodatno potrjuje visoko raven organizacije in profesionalen pristop vodilnih članov Ribiške družine Voglajna.

Odličen rezultat ekipe Ribiške družine Murska Sobota

V močni konkurenci enajstih ekip je ekipa Ribiške družine Murska Sobota dosegla izjemen rezultat in osvojila 1. mesto. V odločilnih urah zadnje noči sta člana ekipe uspela privabiti več težjih krapov, ki so se odzvali na skrbno pripravljene vabe. Z odločnimi in premišljenimi potezami sta si zagotovila zmago in dodala nov mejnik v zgodovino slovenskega tekmovalnega krapolova.

Slivniško jezero je tudi tokrat potrdilo svoj ugled ene najprivlačnejših tekmovalnih vod v Sloveniji, saj je s svojo bogato populacijo velikih krapov ponudilo pravi izziv za tekmovalce.

Spremenljivo vreme ni zaustavilo tehtalcev in sodnikov

Donavsko-jadranski pokal znova dokazuje, da športni ribolov ni le preizkus znanja, vztrajnosti in strategije, temveč tudi most med ljudmi, narodi in generacijami. Takšna tekmovanja krepijo vezi med ribiči iz različnih držav, spodbujajo izmenjavo izkušenj, spoštovanje do narave in odgovoren odnos do ribolovnih voda.

Zahvala organizatorju

Iskrena zahvala gre organizatorju RD Voglajna za brezhibno izvedbo tekmovanja, sodnikom in tehtalcem za njihovo korektno delo ter vsem ekipam za športno tekmovalnost in tovariški duh. Posebne čestitke zmagovalni ekipi RD Murska Sobota, ki je dosegla vrhunski rezultat in ponosno zastopala slovenske barve. Ribiči s skupnimi močmi nadaljujemo tradicijo spoštljivega odnosa do narave in rib, kar je temelj športnega krapolova in bistvo vseh prihodnjih srečanj na Donavsko-jadranskem pokalu.

Zahvala sodnikom in tehtalcem

Posebno priznanje pripada sodniški in ekipi tehtalcev, ki je s svojo predanostjo, natančnostjo in požrtvovalnostjo bistveno prispevala k uspešni izvedbi 16. Donavsko-jadranskega pokala.

Kljub zahtevnim razmeram, močnemu vetru, dežju, vlagi in jutranji slani so vsi tehtalni postopki potekali zanesljivo, bili so pravočasni in v skladu s pravili tekmovanja.

S svojo pomočjo pri prevozu in prenašanju opreme so olajšali delo številnim ekipam, kar je bilo ob razmočenem terenu še posebej dragoceno. Njihovo delo pogosto poteka v ozadju, ampak prav ta del ekipe zagotavlja pošteno in nemoteno izvedbo vsakega tekmovanja.

Iskrena hvala vsem sodnikom in tehtalcem za njihov trud, profesionalnost ter športni duh. Njihov zgled je neprecenljiv prispevek k razvoju in ugledu tekmovalnega ribolova v Sloveniji.

Končna uvrstitev ekip

1. CT RD MURSKA SOBOTA - Slovenija
2. CT ŠRD »SLAVONAC LIPIK« - Hrvaška
3. CT ŠRD ŠTUKA POLJANSKI LUG - Hrvaška
4. CT BUSOVAČA - Bosna in Hercegovina
5. CT DUNJALAC ČITLUK - Srbija
6. CT ŠRD PIŠKUR - Hrvaška
7. CT ŠRD ŠARAN RUMA - Srbija
8. CT RD MARIBOR - Slovenija
9. CT RD VOGLAJNA - Slovenija
10. CT RS ZELENİ PECAROŠ SOMBOR - Srbija
11. CT RD PESNICA LENART - Slovenija

Tekmovalcema ekipe CT Busovača iz Bosne in Hercegovine je uspelo ujeti najtežjega krapa na tekmovanju, ki je tehtal kar 17,725 kg. Za ta izjemen ulov sta prejela pokal za najtežjo ribo tekme.

*Aleksander Kolar, predsednik TPK RZS LKO,
Foto: TPK RZS LKO*

PTUJČAN ALEŠ KANCLER DRUGI NA SVETU, SLOVENIJA OSMA

Ko si s trudom na športnotekmovalnem področju izborimo mesto v reprezentanci in oblečemo tekmovalni dres z državnim grbom ter ob tem uspemo doseči vrhunski rezultat, so občutki sreče in zadovoljstva nedvomno nepopisni.

Podobno zadovoljstvo so doživeli nekateri naši člani reprezentance, ki so se prvič uvrstili na člansko svetovno prvenstvo v lovu rib s plovcem, ki ga je tokrat uspešno organiziralo bosansko-hercegovsko Ribiško društvo Smuč Lukavac, pod vodstvom predsednika Edina Begoviča in glavnega pokrovitelja Ribiške zveze Bosne in Hercegovine (BIH), na brežini jezera Modrac, ki se nahaja ob mestu Lukavac, le 10 km od znanega mesta Tuzle.

Ob tem moramo poudariti, da ima, po besedah slovenskega vodje reprezentance Ziada Grošiča - »Zike«, pri tem načrtovanem ter uspešno izpeljanem tekmovalnem dogodku ogromne zasluge idejni vodja prav prof. dr. Muris Djug, ki je med drugim tudi uspešni večkratni reprezentant BIH, kar nedvomno potrjuje njegovo doseženo 5. mesto na letošnjem SP v Lukavcu.

Tako kot vedno so se tudi tokrat naši člani reprezentance želeli kar najbolje pripraviti za pomembno tekmovanje v BIH (to so: Aleš Kancler, Aleks Mesarič (oba RD Ptuj), Andrej Zimšek, Alen Vavtar (oba RD Radeče) in Iztok Štraus, sicer član tekmovalne podkomisije v LRP - RZS in predsednik RD Ruše, a ob tem izjemno uspešen tekmovalec večkratni reprezentant).

Tako je Iztok prevzel pomembno vlogo idejnega vodje za sestavo reprezentančne odprave in imel srečno roko pri izbiri vodje, trenerja ter ostalih pomembnih pomočnikov v nameri uspešno zastopati našo državo.

Iztok je z izbiro Ziada Grošiča - Zike za vodjo reprezentance pridobil zelo zanesljivo osebo, ki do potankosti pozna jezero Modrac in krajane, ribiče v Lukavcu, saj je bil pred selitvijo v Slovenijo njihov bližnji sokrajan. Tako je lahko brez težav pri prijateljih našel dve bivalni hiški, v katere se je namestila slovenska reprezentančna odprava in se tako lahko nemoteno pripravljala na pomembni nastop.

Iztok je dobro izbral tudi trenerja reprezentance, saj je Petar Dimitrovski - Pero nesporno zelo primerna oseba za omenjeno zahtevno in odgovorno delo. Gre namreč za izredno izkušenega in uspešnega slovenskega večkratnega reprezentanta ter dobitnika kar nekaj odmevnih odličij v LRP na mednarodnem prizorišču, ki

Za slovenske barve so se trudili z leve zadaj: Aleš Kancler, Ana in Ciril Klemenc, Alen Vavtar, Andrej Zimšek, Brane Dimitrovski, Iztok Štraus, Petar Dimitrovski, Ziad Grošič in spredaj Aleks Mesarič.

je tekmovalcem nedvomno znal svetovati pomembne usmeritvene odločitve za dosego zelenega končnega rezultata na SP v BIH.

Po besedah naših sogovornikov je vse potekalo po predvidenem načrtu za uspešno izpeljavo tako treningov kot težko pričakovanih dveh finalnih nastopov.

Že na treningih je bilo opaziti, da naši tekmovalci zelo solidno lovijo tako majhne kot tudi večje ribe. Ja, in temu primerna so bila upravičena pričakovanja napovedi, da Slovenija tokrat vsaj z malo naklonjene športne sreče lahko poseže v sam vrh uspešnih reprezentanc udeleženk SP, tako v posamezni kot končni ekipni razvrstitvi uspešnosti. A med našimi udeleženci slovenske odprave je prevladovala realna želja – uvrstiti se med prvo deseterico najuspešnejših ribičev na svetu, saj so se v našo »prvo državno reprezentanco« uvrstili tekmovalci, ki so se na lanskoletnem DP v LRP uvrstili med prvih 6 najuspešnejših tekmovalcev, a kar trije od njih so se prvič uvrstili v prvo državno reprezentanco, kar pa ne pomeni, da naša ekipa tokrat nima možnosti doseči zelenega rezultata.

Predhodna realna ocena možnosti solidne ekipne uvrstitve naše državne reprezentance se je na naše zadovoljstvo uresničila, saj je Slovenija med 30 nastopajočimi državami na koncu dvodnevne finalnega tekmovalnega osvojila zelo solidno 8. mesto na svetu.

Naslov svetovnih prvakov je osvojila Italija s prejetimi 31 negativnimi točkami (NT), s skupno dvodnevno težo (t.) 94,334 g ujetih rib, **2. mesto je osvojila Hrvaška** 31,5 NT in t. 92,721 g, **3. mesto Francija** 34,5 NT s t. 103,905 g, 4. Madžarska 43 NT, 5. Anglija 45 NT, 6. Portugalska 48 NT, 7. Poljska 56 NT, **8. Slovenija 59 NT s t. 84,236 g**, 9. Veles 63 NT, 10. Srbija 65 NT ... 29. Norveška 132 NT in 30. mesto s 145 NT je pripadlo Grčiji.

Za prijetno presenečenje in polno mero zadovoljstva za našo slovensko reprezentančno odpravo je tokrat z izjemnim dosežkom ob razglasitvi najuspešnejših posameznih tekmovalcev na svetu poskrbel Aleš Kancler, ki je osvojil 2. mesto na svetu!

Aleš je za osvojeno lovoriko drugega ribiča na svetu premagal kar 133 tekmovalcev, ki so se borili za naslov svetovnega prvaka v obeh finalnih dneh SP. Našega vrhunškega tekmovalca je uspel premagati le tekmovalec Nagy Andreas iz Madžarske, ki je na obeh

Najuspešnejši tekmovalci 71. SP v LRP - BIH 2025 so z leve: 2. mesto Aleš Kancler (Slovenija), 1. mesto Nagy Andreas (Madžarska) in 3. mesto Filippo Beltrani (Italija).

Alešu so za izjemen dosežek čestitali naši uspešni udeleženci dosedanjih SP, z leve: Lenart Pikelj, bivši svetovni prvak Jernej Ambrožič in skrajno desno Mitja Kmetec. Žal med njimi manjka Andrej Bauman.

Alešu je trener »Pero« pravilno svetoval in sledilo je obojestransko zadovoljstvo, osvojitve čudovitega pokala.

finalnih tekmah gladko zmagal. Aleš je bil prvi dan drugi v sektorju, naslednji oz. zadnji finalni dan SP pa je v svojem šampionskem nastopu gladko zmagal.

Skupno z rezervnimi tekmovalci (slednji so po potrebi in odločitvi ekip tekmovali le na eni finalni tekmi) je sicer bilo aktivno vključenih kar 165 tekmovalcev, med katerimi so bili najuspešnejši: kot smo že omenili, je **1. mesto in naslov svetovnega prvaka osvojil odlični ribič Nagy Andreas** (Madžarska), ki je skupno prejel le 2 negativni točki (NT) s težo (t.) 26,270 g ujetih rib, **2. mesto je osvojil »naš supermen« Aleš Kancler** (Slovenija), ki je prejel 3 NT s t. 24,640 g in **3. mesto Filippo Beltrami** (Italija), prejel je enako št. 3 NT, a ujel manjšo t. 24,570 g rib (podobno kot vsi naslednji tekmovalci s prejetimi 3 NT), nevhvaležno 4. mesto je zasedel Marc Gelon Martinez (Španija), 3 NT s t. 21,550 g, 5. Muris Djug (Bosna in Hercegovina) 3 NT s t. 21,316 g, 6. Loic (Švica) 3 NT s t. 20,140 g, 7. Cameron Hughes (Anglija) 4 NT s t. 21,826 g, 8. Alexandre Cudin (Francija) ... 34. mesto je zasedel naš Aleks Mesarič in prejel le 9 NT s t. 16,820 g, 35. je bil Alen Vavtar in tudi prejel 9 NT, a ulovil malo manjšo t. 15,400 g rib. Nekoliko manj športne sreče pri žrebu sta imela naša tekmovalca Iztok Štraus, 88. mesto (19 NT s t. 13,740 g), in Andrej Zimšek, 89. mesto (19 NT s t. 13,663 g). Zadnje, 135., mesto je zasedel Georgios Papostolou (Grčija) 30 NT s t. 4,578 g rib.

Ja, vsa čast našim reprezentantom za njihov trud in dosežke na SP v LRP 2025!

Spisali so uspešno športnoribolovno zgodbo in nam med drugim zaupali:

Aleks Mesarič je poudaril: »Zahvalil bi se vsem, ki so teden dni skrbeli za nas. To so: trener Petar Dimitrovski, pomožni trener Brane Dimitrovski in Ciril Klemenc, ki je teden dni skrbel, da smo imeli skrbno pripravljene vabe za lov rib, vodji reprezentance Zijadu Grošiču za vzpodbujanje na finalnem tekmovanju. Z doseženim ekipnim in osebnim rezultatom sem zelo zadovoljen. Dokazali smo, da spadamo v sam svetovni vrh in z malo sreče lahko v prihodnosti osvojimo tako zeleno ekipno medaljo. Ob tem želim povedati, da smo na Ptujju neizmerno ponosni na mojega dobrega prijatelja Aleša Kanclerja, ki je osvojil 2. mesto.«

Andrej Zimšek: »Osmo mesto na svetu, doseženo med 30. državami udeleženkami, je še vedno lep uspeh. Čutim, da bi bil lahko uspešnejši, a vemo, da je športna sreča zelo pomembna za dosego zelenega rezultata in jo tekmovalci v lovu rib zelo potrebujemo. Posebne čestitke si zasluži Aleš Kancler za osvojen srebren medaljo in s tem mesto svetovnega podprvaka. Vesel in ponosen sem, da sem lahko zastopal barve Slovenije na SP in hvaležen vsem, ki so nam pomagali pri izvedbi pomembnega mednarodnega tekmovanja in prijetnega druženja,« je z vidnim zadovoljstvom poudaril Andrej,

ki je prvič oblekel dres z državnim grbom in tudi dodal kamenček k uspešni zgodbi slovenskega mozaika.

Alen Vavtar: »Glede na mojo prvo uvrstitev v reprezentanco Slovenije sem z doseženim rezultatom zelo zadovoljen. Nepozaben bo ostal moj nastop drugega finalnega dne z osvojenim 1. mestom v sektorju. Za omenjen dosežek ima tudi zasluge »svetovalec za mojim hrbtom« Brane Dimitrovski, ki me je v obeh finalnih dneh uspešno vodil. Znal mi je pravilno svetovati, podobno kot njegov brat - glavni trener Pero, za kar se jima iskreno zahvaljujem, kot tudi mojemu sotekmovalcu Aleksu Mesariču za koristen nasvet lova malih somičev. Zelo sem vesel izjemnega dosežka Aleša Kanclerja, na kar smo lahko Slovenci zelo ponosni. Rad bi se zahvalil našim prizadevnim spremljevalcem za njihovo požrtvovalno opravljeno delo. Vse je bilo organizirano tako, kot si človek lahko le potihoma želi. Vzdušje v reprezentanci bo ostalo nepozabljeno,« je zadovoljno dejal najuspešnejši športni ribič »vseh časov« iz Hrastnika, sicer član RD Radeče.

Iztok Štraus: »Svetovno prvenstvo je bilo zelo zanimivo in nepredvidljivo iz različnih vidikov, ki obsegajo pomembne dejavnosti. Organizacija SP je brezhibna, tekmovalna trasa na jezeru Modrac pa je nudila zelo raznovrstne načine ribolova. Pri žrebu lovnih mest je bilo potrebno imeti kar nekaj športne sreče, saj je bila globina vode na različnih mestih različna, lahko tudi za več kot 2 m globlja ali pa nižja. Imel sem pač smolo, da mi je žreb v obeh finalnih dneh tekmovanja namenil zelo plitvo vodo – približno 1,2 m, a z nastopom smo lahko zadovoljni. Doseženo 8. mesto na svetu je za Slovenijo lep dosežek. V posamezni razvrstitvi najuspešnejših reprezentantov pa je Aleš dosegel vrhunsko uvrstitev. Vsem spremljevalcem se iskreno zahvaljujem, saj so poskrbeli, da smo dobili potrebne informacije, pa tudi ustrezne vabe za na trnek in krmo za privabljanje rib, kar je zelo dragoceno opravljeno delo, da smo bili lahko konkurenčni najuspešnejšim ekipam na svetu.«

Petar Dimitrovski - Pero: »Že na prvem treningu so nas prijetno presenetili organizatorji SP, ki so nas »počastili« z zajtrkom in po treningu še s kosilom kar na tekmovalni trasi, kar se do sedaj še nikoli ni zgodilo na SP ali EP. Vsa čast prizadevnim organizatorjem tudi za skrbno pripravljeno tekmovališče. Po informacijah o jezeru Modrac smo se odločili, da po opravljenih treningih analiziramo možnosti uspešnega ribolova. Na osnovi slednjih smo se odločili, da lovimo ribo, ki prevladuje v določenem lovnem prostoru, a pri tem sem nekaterim tekmovalcem svetoval, katero vrsto ribe naj pretežno lovijo glede na njihove sposobnosti ribolova, kar se nam je do neke mere tudi obrestovalo. Za uspešen ribolov smo uporabljali predvsem kostne črve, kompostnike (gliste) in komarjeve ličinke - verdevas. Vedel sem, da se bo dalo doseči z lovljenjem male ribe (zelenike) in njenim ulovom nekje od 9,5 do 11,5 kg teže dokaj uspešen ekipni in posamezni rezultat tekmovanja,« poudari trener reprezentance in doda: »Čestitke Alešu za vrhunski tekmovalni dosežek, saj si je s priza-

Alen Vavtar je zelo uspešno lovil male somiče in drugi finalni dan osvojil 1. mesto v sektorju, kar je vrhunski dosežek našega izjemno uspešnega tekmovalca.

devnim pristopom skozi celotno pripravljalno obdobje to nedvomno zaslužil. Že na treningu je potrdil, da zna upravičiti naša pričakovanja njegovega nastopa za zeleni ekipni dosežek naše reprezentance, kar se je tudi uresničilo. Žal mi je le, da za nekatere naše tekmovalce pri žrebu lovnih mest nisem imel malo bolj srečne roke, kar so si za svoj vloženi trud naši tekmovalci nedvomno zaslužili. Rad bi se zahvalil tekmovalcem za zaupanje opravljanja trenerskega vodenja ter rad bi se zahvalil ostalim našim članom reprezentančne odprave za njihovo prizadevnost in vloženi trud, ki je bil uspešno poplačan. S takimi ljudmi je prijetno sodelovati in kadarkoli bi v njihovi družbi ponovno sodeloval,« zadovoljno poudari uspešni trener Pero.

Ziad Grošič - Zike: »Z ribiško palico v roki vsaj enkrat v mesecu obiščem jezero Modrac, odkar sem se iz Bosne preselil v Slovenijo, kjer sem se včlanil v RD Barje. Nisem želel prekiniti svoje 40-letne športnoribolovne zvestobe ter 20-letne tekmovalne dejavnosti, ki jo nadaljujem v slovenskem ligaškem veteranskem DP v LRP. Na povabilo Iztoka Štrausa sem z zadovoljstvom in spoštovanjem prevzel odgovorno delo vodje reprezentance in ni mi žal, saj smo vsi »dihali eden za drugega« ter družno poprijeli za delo – res smo se odlično ujeli. To so športniki, s katerimi bi se družil, kadarkoli bi me potrebovali. Vsem skupaj bi se zahvalil za zaupanje in jim čestital za lep dosežek osvojenega 8. mesta na svetu. Zelo me je razveselil Aleks Mesarič, ki sem ga vodil v finalnih dneh tekmovanja. S svojim pristopom in doseženim rezultatom je prvi dan v močni konkurenci priznanih tujih tekmovalcev osvojil izvrstno 4. mesto v sektorju. A posebna čestitka gre Alešu Kanclerju, ki je vrhunsko lovil in nas neizmerno razveselil z osvojenim 2. mestom na svetu,« je povedal vodja slovenske članske reprezentance Zike iz RD Barje.

Aleš Kancler. Naš izjemno uspešni tekmovalci v LRP nam je na naša številna vprašanja – vse od svojih prvih korakov ob vodi in vse do današnjih dni, ki jih je preživel družbi izjemnega ribiškega mentorja - očeta Marjana (sedanji predsednik RD Ptuj), ki je v veliki meri zaslužen, da je Aleš danes vrhunski tekmovalci, sicer univerzni dipl. ing. strojništva –, strnil svoje misli in nam zaupal sledeče: »Že kot mali »froc« sem z očetom Marjanom rad zahajal na brežino potoka Rogoznica, ki teče ob našem bivališču in se po nekaj km izlije v reko Dravo. Pri 6. ali 7. letu starosti sem se uradno zapisal ribičiji, a tekmovalci sem začel v kategoriji mladincev leta 1986 in dve leti kasneje osvojil naslov državnega prvaka in čez leto dni obranil naslov prvaka Slovenije ter prvič tekmoval za našo državo v mladinski reprezentanci na SP v Gentu (Belgiji). Že leta 2000 sem se s svojimi vrstniki veselil 2. mesta ekipno na takratnem SP - mladincev v kraju Calcinaia, ki se nahaja blizu mesta Firenze. Leto dni kasneje so me vključili v člansko ekipo naše RD Ptuj, a na veliko želje tekmovalcev RD Radgona sem se jim priključil in z njimi štirikrat osvojil naslov državnih ekipnih prvakov v LRP in leta 2004 prvo ekipno člansko kolajno na takratnem DP Slovenije. Toda leta 2008 me je v ekipo RD Pesnica - Lenart vključil moj prijatelj Mitja Kmetec, kjer nam je uspelo

Kanclerjevi so vzorno složna družina, ki so na SP spremljali »svoje favorita« in bili nagradjeni s polno mero sreče in nepozabnega zadovoljstva.

z zaporedno osvojenimi kar osmimi naslovi ekipnih državnih prvakov izpisati težko ponovljivo zgodbo. A treba se je bilo posvetiti študiju in kasneje moji družini, kjer je naju z ženo in moje starše osrečilo rojstvo najinih dveh sinčkov. Vrnil sem se nazaj v svojo matično RD Ptuj in z ekipo nam je uspelo prvič osvojiti naslov državnih prvakov in to še dvakrat zaporedoma ponoviti. Kot posamezniku mi je uspelo osvojiti naslov državnega prvaka A-lige in 2. mesto v ligi posameznikov in skupni naslov tako imenovanega absolutnega prvaka Slovenije v LRP. V člansko reprezentanco sem se uvrstil prvič, saj mi čas zaradi omenjenih dolžnosti v prejšnjih letih ni dovoljeval tekmovalci tudi v ligi posamezno, kar je potrebno, da zbereš dovolj potrebnih točk. Na SP me je spremljala moja družina: moja sinova Ivo in Mare, ki sta mi bila v veliko pomoč v finalnih dneh tekmovanja, saj sta spremljala moje konkurenčne tekmovalce in beležila njihov ulov rib, mami je skrbel za naše počutje, moja žena pa za hišne ljubljence, a oče je bil tako kot vedno moj glavni svetovalec, kar je bil neizmerno doprinos k mojemu nepozabnemu, uspešnemu nastopu. Toda ob tem moram poudariti in se javno zahvaliti prav vsem, ki so nam pomagali pri opravljanju pomembnih del, a še posebna zahvala gre našemu glavnemu trenerju Perotu, ki mi je svetoval, naj se posvetim lovljenju večjih rib, kjer bom po njegovi oceni verjetno uspešnejši kot pri lovu zelenik. Tako se je tudi zgodilo, saj sem prvi dan uspešno lovil ploščice, sr. koreslje in bil drugi v sektorju. Toda drugi dan sem bil po dvournem tekmovanju med manj uspešnimi tekmovalci, a imel sem občutek, da zmorem izboljšati svoj položaj, kar se mi je uresničilo, saj sem po 4-urnem tekmovanju osvojil sanjsko 1. mesto v sektorju. To je pomenilo, da sem na dveh finalnih tekmah prejel le 3 negativne točke, rezultat, ki me je z lepim dosežkom skupne teže 24,640 g ujetih rib postavil na izjemno 2. mesto končne lestvice najuspešnejših ribičev na svetu,« je povedal z veliko opaznega zadovoljstva na obrazu naš »vice šampion« Aleš.

Marjan Kancler (predsednik RD Ptuj), oče našega šampiona, je sinov uspeh komentiral z besedami: »Že kot mali deček z ribiško palico v roki je kazal ribolovno nadarjenost, nekako sem čutil, da bo pravi tekmovalci, če le bo nadaljeval lovljenje rib z isto vnemo. A kasneje je svoj talent s svojo vztrajnostjo še podkrepil in upravičil tudi moja pričakovanja. Vsa čast Alešu za njegov dosežek, ki se ga vsi veselimo, tako naša družina kot RD Ptuj, saj so nam Aleševi uspehi vedno veliko pomenili.«

Nedvomno si Aleš zasluži iskrene čestitke vseh nas slovenskih ribičev, saj nas je predstavil svetovni ribiški srenji na najlepši možni način uspešnih ribičev!

Besedilo in fotografije: Jože Šmejc

PONOVNA PREVLADA FRANCOZOV TUDI NA ČEŠKIH VODAH

Slovenska muharska reprezentanca se je letos po krajšem premoru ponovno udeležila svetovnega prvenstva za člane, ki je bilo že 44. do sedaj. Prvenstvo se je po letu 2014 znova vrnilo v dolino reke Vltave, natančneje v mestece Vyšší Brod. To slikovito češko mesto leži tik ob avstrijski meji, v južnem delu Češke, v pokrajini Bohemija. Znano je predvsem po svojem zgodovinskem samostanu – cistercijski opatiji iz 13. stoletja, ki velja za eno najpomembnejših verskih in kulturnih znamenitosti v regiji. Poleg bogate zgodovine kraj ponuja tudi številne naravne lepote, med njimi prav posebno mesto zavzema reka Vltava – najdaljša reka na Češkem.

Vltava je pravi raj za ljubitelje muharjenja. Zgornji tok reke, zlasti odseki med jezerom Lipno, Vyšším Brodom, Rožmberkom in Českým Krumlovom ponujajo odlične pogoje za tovrstni ribolov. Reka ima raznolik značaj – od počasnih, globljih delov do hitrih brzic. Poleg muharjenja pa je tudi ena najbolj priljubljenih rek na Češkem za kajakaše, kanuiste in splavarje. Vsako poletje privablja tisoče ljubiteljev vodnih športov, kar smo občutili tudi tekmovalci. Morda se zdi neverjetno, da se med svetovnim prvenstvom po tekmovalnem sektorju pelje tudi po 50 kanujev, na katerih ljudje skačejo v vodo, veslajo, tolčejo po vodi in se celo zaletavajo vate – a na Vltavi je to na žalost realnost. Zaradi tega smo morali premišljeno razporediti čas ribolova znotraj sektorjev in najprej obdelati tista območja, kjer so se kasneje pojavili vodni športniki.

Priprave na prvenstvo so se za našo reprezentanco začele že pred dvema letoma, ko se je del ekipe prvič odpravil trenirat na Vltavo. Ribolov tam je precej drugačen kot doma – reka je plitvejša (večinoma ne presega globine do pasu), dovoljen je lov z dvema muhama, poleg tega pa je treba prelističiti veliko različnih vrst rib. V zgornjem toku prevladujejo divje potočne postrvi in nekaj vložnih šarenk, nižje pa je veliko belih rib – največ je klenov, pogosto pa se ujamejo tudi mre, ostrži in celo ščuke. Največ pozornosti smo posvetili ribolovu s siste-

Trening na reki Vltavi

Nejc med lovom na Otavi, ki je pred četrto sesijo narasla in dobila barvo kave z mlekom. Vseeno se je izjemno znašel in osvojil 2. mesto v seji, naš najboljši rezultat na prvenstvu.

Državna reprezentanca Slovenije (z leve proti desni): Luka Pesjak, Matjaž Tirovič, Andrej Lednšek, Rok Šparovec in Nejc Pesjak

mom »dry dropper« (kombinacija suhe muhe, ki služi kot indikator, in ličinke) ter tudi lov belic s tremi mokrimi muhami – to sta pristopa, ki naj bi se po izkušnjah domačinov na prvenstvu najbolj obnesla.

Letošnje priprave smo začeli aprila, ko smo izkoristili edini teden, ko je bilo možno trenirati na tekmovalni trasi. Tri dni smo lovili na različnih odsekih reke Vltave, ki so pozneje sestavljali tri tekmovalne sektorje: Devil's Stones, Vyšší Brod in Rožmberk (revirji Vltava 27, 28 in 29). Trening nam je omogočil, da smo zbrali osnovne informacije, predvsem o učinkovitih vzorcih umetnih muh, ki jih je bilo treba pripraviti pred prvenstvom. Po intenzivnih domačih treningih in številnih večerih za vezalnimi primeži smo se na pot odpravili sedem dni pred začetkom prvenstva. Zaradi velikega ribolovnega pritiska na čeških vodah – treniralo je namreč ogromno tujih reprezentanc – smo se odločili, da del treninga opravimo v Avstriji. Tam smo v bolj mirnih razmerah lahko trenirali z dvema muhama in se bolje uigrali v manj znanem ribolovnem sistemu. Odlični ribolov so popestrili veliki avstrijski lipani.

Matjaž in lipan iz reke Otave

Čudovit primerek češkega lipana

Nato smo v torek zvečer prispeli na Češko, kjer smo naslednja dva dneva bivali ob reki Otavi, ki teče skozi mesto Sušice. Gre za srednje veliko reko z razgibanim tokom in bistro vodo, v kateri prevladuje lipan, ponekod pa tudi šarenka in potočna zlatovčica. Otava je zaradi bistrosti bolj podobna našim rekam, zato so bili uspešni bolj naravni vzorci umetnih muh. Na Vltavi so bili uspešnejši t. i. »tag nymphs« z barvnimi repki in ličinke z izrazitimi »hot spoti«. Ugotovili smo tudi, da bo na vseh revirjih zelo pomemben ribolov s suho muho, saj se ribe zaradi plitve vode in množičnega rojenja insektov, predvsem šašev, pogosto prehranjujejo na površini. Naslednja postaja je bil Český Krumlov, ki nam je služil kot izhodišče za trening na nižjih odsekih Vltave, kjer smo se osredotočili na lov bele ribe in vložnih šarenk, značilnih za sektor Rožmberk. En dan smo tam lovili tudi z našim vodičem Janom – mladim profesionalnim vezalcem in nekdanjim mladinskim svetovnim prvakom. Po ribolovu in zadnjih napotkih smo si ogledali še traso sektorja, kar se je izkazalo za zelo koristno. V tem delu je Vltava širša in zaradi temnejše barve težje berljiva, kar otežuje oceno dna.

Po enotedenskem intenzivnem treningu smo se preselili v uradni hotel v mestu Frymburk ob jezeru Lipno, kjer se je 25. maja s slavnostno otvoritvijo in banketom začelo svetovno prvenstvo. Naslednji dan je sledil začetek petdnevnega tekmovanja. Zadnje priprave so vključevale polnjenje škatlic z muhami in natančno vezavo predvrvic. Čeprav imamo že izkušnje s preteklimi prvenstvi, nas večer pred prvim tekmovalnim dnevom vedno spremlja rahla nervoza. Noč je bila kratka in nemirna, budilka pa nas je prebudila že ob petih zjutraj. Prvenstvo smo začeli katastrofalno – prva seja nas je potisnila na 25. mesto. Naslednji dan smo se v tekmovanje bolje vklopili in dosegli

Pred tekmo na jezeru

boljše rezultate. Tudi tretji in četrti dan sta bila uspešna, tako da smo pred zadnjim dnevom zasedali 13. mesto – nedaleč od tihega cilja: elitne deseterice. Žal se je zadnji dan ponesrečil, kar nas je stalo dobrega končnega rezultata. Ekipno smo prvenstvo zaključili na 18. mestu med 31 ekipami. Posamezne uvrstitve so bile: 46., 53., 82., 102. in 106. mesto. Ekipni svetovni prvaki so tudi letos, že tretje leto zapored, postali Francozi, ki so s tem znova potrdili svojo prevlado v svetu tekmovalnega muharjenja. Na drugo mesto so se uvrstili Poljaki, medtem ko so tretje mesto osvojili predstavniki Združenih držav Amerike. V posamični konkurenci pa smo bili priča zgodovinskemu dosežku: Pierre Kunz iz Francije je postal svetovni prvak že tretje leto zapored! S tem je postavil mejnik, ki ga bo izredno težko ponoviti ali preseči. Na zmagovalnem odru sta se mu pridružila še: njegov rojak Gregoire Juglaret, ki je osvojil drugo mesto, ter Michael Bradley iz ZDA, ki je tekmovanje zaključil na tretjem mestu.

Čeprav rezultati niso izpolnili naših pričakovanj, smo s prvenstva vseeno odnesli veliko pozitivnih izkušenj. Še posebej smo bili uspešni v sektorju Devil's Stones, kjer smo kljub neidealnim razmeram dosegli dobre rezultate. Pokazalo pa se je, da na jezeru še vedno primanjkuje teoretičnega in praktičnega znanja – to bomo v prihodnje skušali nadgraditi z dodatnimi treningi. Tudi žreb je odigral pomembno vlogo, saj ni bil ravno na naši strani. Organizatorji so v sektorja Rožmberk in Otava vložili velike količine gojene šarenke z namenom izenačitve pogojev za vse tekmovalce, vendar vemo, da se vložene ribe hitro preselijo na zanje bolj ugodna mesta, kar ustvarja neenake pogoje med tekmovalci. Letos je k temu prispevalo tudi rekordno število ekip – v vsakem sektorju je bilo kar 32 tekmovalcev, kar je raztegnilo sektorje na več kilometrov. Na Vltavi pa se količina rib in struktura vode močno razlikujeta od odseka do odseka, kar dodatno otežuje enakovredne možnosti. Pomemben vpliv na potek letošnjega prvenstva je imelo tudi veliko število sodelujočih ekip. V vsaki skupini je bilo kar 32 tekmovalcev, zaradi česar so bili posamezni sektorji razpotegnjeni na več kilometrov reke. Na Češkem pa se količina rib in značaj vode med posameznimi revirji močno razlikujeta, kar pomeni, da tekmovalci niso imeli enakovrednih pogojev. Žal na to nimamo vpliva.

Upam, da je iz zapisanega razvidno, koliko truda, časa, sredstev in predvsem volje je treba vložiti v priprave in nastop na tekmovanju, kot je svetovno prvenstvo. Gre za proces, ki zahteva popolno predanost, vztrajnost in izjemno mero samodiscipline. V takšnih razmerah je povsem razumljivo, da neuspeh lahko pusti grenak priokus, včasih celo omaja motivacijo in zaupanje v lastne sposobnosti. A kljub končnemu rezultatu sem prepričan, da je naša ekipa dala svoj maksimum. Vsak posameznik je vložil več kot 100 % svojega znanja, energije in osredotočenosti v vsak trenutek tekmovanja. O tem ni nobenega dvoma. Izkušnje, ki smo jih pridobili, so neprecenljive. Z njimi bomo zgradili temelje za napredek, za boljše priprave in samozavestnejši nastop na prihodnjih tekmovanjih. Priprave na naslednje svetovno prvenstvo, ki ga bo gostil ameriški Idaho Falls, so že v polnem teku.

Besedilo in fotografije: Luka Pesjak

MLADINSKO SVETOVNO PRVENSTVO V KASTINGU

Letos je potekalo mladinsko Svetovno prvenstvo v Italiji v mestu Vicenza od 9. do 13. julija. Mesto Vicenza je oddaljena od slovenske meje le dobri dve uri vožnje proti Milanu. Letošnjega svetovnega prvenstva smo se udeležili Tjaša Flajs (RD Tolmin), Tit Vertačnik (RD Paka) in jaz kot trener. Z nami pa je letos kot mednarodni sodnik potoval tudi Marko Vertačnik. Tjaša je tekmovala v kategoriji mladink U-23, Tit pa v kategoriji mladincev U-18.

Nastanjeni smo bili v hotelu Tiepolo, ki je le kakšnih pol kilometra oddaljen od tekmovališča. Italijani so prvič organizirali tako veliko tekmovanje. Organizator prvenstva – lokalni klub Nuoto Pinnato Vicenza – je imel kar nekaj težav pri pripravi terena in z lokalnimi sodniki, vendar so se težave, v zadovoljstvo vseh, kmalu rešile.

Dan pred tekmovanjem so organizatorji pripravili zares lepo

Slovenska zasedba na mladinskem SP

Muha cilj

uradno otvoritev Svetovnega prvenstva, ki je potekalo v samem starem mestnem jedru.

Vicenza je mesto z bogato zgodovino in kulturo ter številnimi muzeji, galerijami, trgi, vilami, cerkvenimi in elegantnimi renesančnimi palačami.

Naslednji dan, v četrtek, se je začelo tekmovanje. Na sporedu sta bili dve disciplini. Najprej je bila na vrsti Muha cilj. Tit je v tej disciplini dosegel svoj najboljši rezultat na prvenstvu. Na tekmovanju je zasedel odlično 9. mesto z 85 točkami in za las zgrešil finale oziroma uvrstitev med osem najboljših. Tekmovallec pred njim je imel enak rezultat kot Tit, vendar je bil za samo dve sekundi hitrejši. Tjaša se je v Muhi cilj z rezultatom 90 točk uvrstila na 4. mesto. Z istim rezultatom kot tekmovalka pred njo je zaostala po času za samo pet sekund. Naslednja disciplina je bila Obtežilnik cilj. Tit je v tej disciplini dosegel 80 točk in s tem 21. mesto, Tjaša je naredila 90 točk in osvojila 4. mesto.

Drugi dan sta bili na vrsti naslednji dve disciplini. Prva je bila na vrsti Obtežilnik natančno. Tit je v tej disciplini dosegel 70 točk in 16. mesto, Tjaša prav tako 70 točk in 5. mesto. Sledila je disciplina Muha daljava enoročno, v kateri je Tit dosegel dobro uvrstitev. Muho je vrgel 39,85 m in 39,78 m in se s tema daljavama uvrstil na 14. mesto. Tjaša pa se je z daljavama 38,18 m in 38,13 m uvrstila na 5. mesto.

Otvoritev SP

Obtežilnik natančno

Trout distance

Podelitev v disciplini Muha cilj

Obtežilnik daljava enoročno

Zadnji dan tekmovanja sta bili na sporedu še dve disciplini. Na spored so uvrstili kot posebno disciplino Trout distance iz tekmovanja v Flycastingu. Mi v tej disciplini ne tekmujejo, saj tudi nimamo opreme.

Vendar pa nas je organizator vprašal oziroma prosil, ali smo pripravljeni nastopiti v tej disciplini. Tit se ni odločil za nastop, Tjaša pa je po premisleku rekla: »Zakaj pa ne, pa poizkusimo!« Še dobro, da smo prej stkali prijateljske vezi z Norvežani, ki so v samem vrhu na svetu v tej disciplini. Prosil sem očeta tekmovalca Skomedal Andreeasa, ali bi nam posodil muharski pribor za tekmovanje.

Nato smo naredili kratek trening, na katerem je Andreas pokazal Tjaši osnove meta pri tej disciplini. Prav tako je bil med tekmovanjem s Tjašo in jo usmerjal.

Nesebično ji je odstopil svoj tekmovalni pribor, zato se mu res iz srca zahvaljujemo. Tjaša je na tekmovanju z 22,42 m zasedla odlično 4. mesto.

Sledila je še zadnja disciplina na tem prvenstvu Obtežilnik daljava enoročno.

Tit je z daljavo 57,26 m dosegel 20. mesto. Tjaša pa se je z daljavo 58,12 m uvrstila na 4. mesto.

Zvečer je sledila podelitev v čudovitem ambientu restavracije na vzpetini nad Vicenzo.

Najboljšim na svetovnem prvenstvu so podelili pokale in medalje v Peteroboju. Tit se je z 400,520 točkami uvrstil na zelo dobro 13. mesto, Tjaša pa je z doseženimi 413,490 točkami osvojila 5. mesto.

Če strnem kratek povzetek tega svetovnega prvenstva, mislim, da je predvsem našima tekmovalcema krojila usodo igra sekund in centimetrov do boljših uvrstitev. Tak je pač naš šport. Čestitke tudi Maretu za pošteno in pravično sojenje.

Besedilo in fotografije: Tomo Sotenšek, vodja in trener reprezentance

70 LET RD VEVČE

NAČRTOV IN VOLJE ZA DELO JIM NE ZMANJKA

V soboto, 6. septembra, so vevški ribiči slovesno obeležili 70-letnico obstoja svoje ribiške družine. Poleg gostov, ki so gostiteljem čestitali ob jubileju in jim izročili priložnostna darila, se je dogodka udeležil tudi podpredsednik RZS Igor Kloboves, ki je najzaslužnejšim članom za dolgoletno delo v RD izročil priznanja RZS.

Zbrane ribiče in njihove goste so najprej pozdravili ubrani akordi Papirniškega orkestra Vevče, za njim pa predsednik RD Vevče, Franci Zakovšek, ki je v kratkem povzel zgodovino delovanja ribiške družine, spregovoril o načrtih in ciljih za prihodnost ter se tako članom kot gostom zahvalil za podporo pri delu RD.

Začetek delovanja RD Vevče sega v leto 1955. Družina takrat še ni imela svojih prostorov, ampak zgolj dve sobi pod kinodvorano na Vevčah. Kasneje je dobila prostore v leseni baraki poleg vevškega gasilskega doma. Leta 1980 so v Zalogu pod Debnim vrhom pridobili lokacijo za gradnjo ribiškega doma. Potrebni je bilo nešteto ur prostovoljnega dela, da je zrastel sodoben ribiški dom, v sklopu katerega je tudi manjši gostinski objekt z veliko pokrito teraso, kjer svoj trenutek za prijeten oddih ob reki najdejo tako domači ribiči kot tudi naključni gostje.

Vevški ribiči bodo tudi v prihodnje svoje delo in skrb namenjali ohranjanju narave, ribjih populacij in njihove vrstne pestrosti (ob tem velja omeniti, da je Ljubljana ena od rek z najbolj pestro za-

70 let RD Vevče: Jubilejna listina

Priznanja za zasluge sta podelila Igor Kloboves, podpredsednik RZS, in Franci Zakovšek, predsednik RD Vevče.

stopanostjo ribjih vrst), poudarek pa bodo kot do sedaj namenjali tudi ribiški etiki.

Posebno skrb namenjajo mladim ribičem, ki jih mentorji učijo odgovornega odnosa do narave, teoretično in praktično seznanjajo z različnimi tehnikami ribolova. Kot zanimivost naj izpostavimo

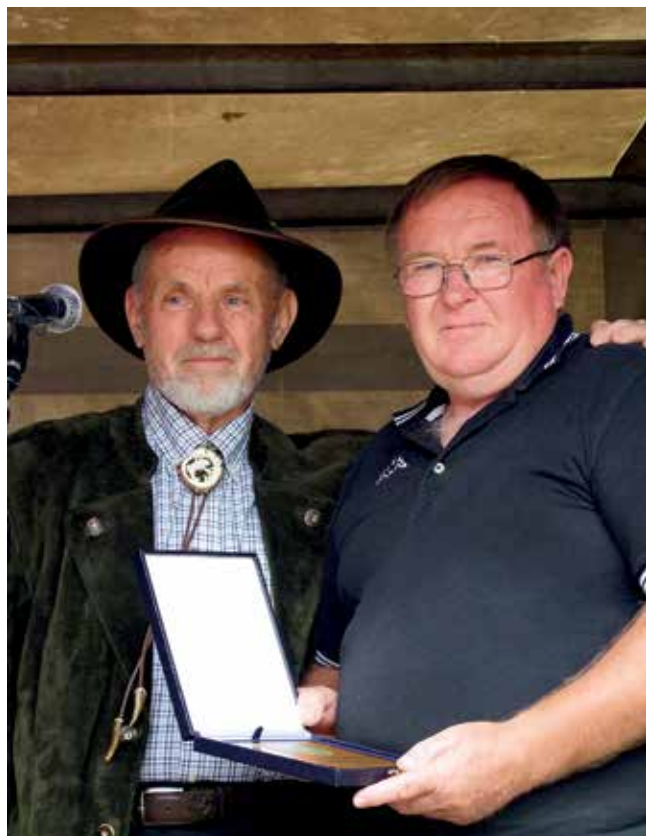
Franci Zakovšek, predsednik RD Vevče, je na kratko povzel zgodovino delovanja ribiške družine ter spregovoril o načrtih in ciljih za prihodnost.

V ribištvo so pustili sled: prejemniki priznanj RZS in RD Vevče.

Martin Šircelj je prejel priznanje RD Vevče kot dolgoletni mentor mladim vezalcem umetnih muh.

Robert Lešnik iz RD Pesnica si je priznanje prislužil z dolgoletnim sodelovanjem z RD Vevče.

tudi učenje vezanja umetnih muh, za kar že vrsto let skrbi odličen vezalec Martin Šircelj.

Do leta 2029 imajo vevški ribiči v načrtu nadaljevanje aktivnosti v zvezi z odkupom zemljišča ob ribiškem domu, ureditev dokumentacije in statusa nadstreška in paviljona, ureditev mrtvic Jožefuc, Barbrnkov zaton, Gmajner – Šivnik in Kašeljskega potoka ter ureditev naravne ribje steze v Slapah (Stara voda – Beričev kotel). V načrtu imajo tudi sanacijo in ureditev ribnika pod Debnim vrhom.

Predsednik Zakovšek je še posebej poudaril, da so za ribiče nesprejemljive sleherne odločitve, ki škodujejo tako vodam kot življu

v njih. Stremeti je treba k sprejemljivemu kompromisu izkoriščanja občutljivega vodnega ekosistema, saj nerazumevanje le-tega lahko pripelje do hudih, tudi nepopravljivih posledic na ribjem življu. Zato bodo ribiči kot ambasadorji narave, ribiške kulture in tradicije ter varuhi ribjega življa tudi v bodoče stremeli k strpnemu dialogu pri usklajevanju medsebojnih interesov.

Uradnemu delu je sledilo sproščeno druženje ribiških prijateljev in znancev, ki se je nadaljevalo v topel septembrski večer.

Besedilo in fotografije: Igor Holy

SLAVNOSTNA PROSLAVA OB 70-LETNICI RD VRHNIKA

V soboto, 20. septembra 2025, je Ribiška družina Vrhnika s ponosom obeležila 70 let neprekinjenega delovanja. Pred ribiškim domom v Sinji Gorici so se zbrali člani, prijatelji in podporniki društva, dogodek pa je potekal v prijetnem prazničnem vzdušju, polnem spominov, priznanj ter optimizma za prihodnost.

Slavnostni program se je začel ob 10. uri z uvodnim nagovorom Roberta Stareta, predsednika RD Vrhnika. V svojem govoru je poudaril pomen prostovoljnega dela, ljubezni do narave in predanosti varovanju vodnih ekosistemov. Za glasbeni uvod je poskrbel vrhniški pihalni orkester, ki je s skladbami obogatil praznični trenutek.

Med povabljenimi gosti je v imenu občanov Vrhniko spregovoril podžupan gospod Mirko Antolovič, ki se je zahvalil za dolgoletno delo in trud društva. Ob tej priložnosti je prisotne nagovoril tudi predstavnik Ribiške zveze Slovenije, Igor Kloboves, ki je pohvalil uspešno delovanje in ribiški družini podelil plaketo ob 70-letnici. Za predano delo in sodelovanje sta se nam zahvalila tudi Dejan

Nagovor predsednika Stareta pred pričetkom proslave.

Podžupan občine Vrhnika se je zahvalil RDV in njenim članom za skrb za Ljubljano.

Mikec priznanje za dolgoletno delo na področju ribištva s strani RZS.

Predsednik pobratene RD Celje se je zahvalil za sodelovanje.

Naši častni člani

Predsednik RD Žiri in predstavnik ZRDL se je zahvalil RDV.

Novak, predsednik Krajevne skupnosti Verd, in Janez Kastelic, direktor Krajinskega parka Ljubljansko Barje.

Slavnostnemu delu je sledilo podeljevanje priznanj – tako tistih Ribiške zveze Slovenije kot tudi priznanj pobratenih družin, s katerimi RD Vrhnika že desetletja izmenjuje izkušnje in sodeluje na različnih področjih. Prav posebno težo pa so imela priznanja, ki jih je društvo podelilo svojim zaslužnim članom ter predstavnikom organizacij in društev, ki so s svojim delom prispevali k uspehom RDV. Vsako priznanje je bilo pospremljeno z obrazložitvijo, ki jo je z občutkom in spoštovanjem predstavil povezovalc programa Marko Barišič.

Ob tem so se prisotni spomnili začetkov iz leta 1955, ko je bil na Vrhniki sklican prvi zbor ribičev. Iz skromnih začetkov se je v sedmih desetletjih razvila ena najdejavnejših ribiških organizacij v regiji. Danes RD Vrhnika ne skrbi le za ribolov, temveč tudi za ohranjanje narave, vzgojo mladih ribičev in ozaveščanje širše javnosti o pomenu varstva voda. Vse to pa bi bilo neizvedljivo brez predanosti članov, ki so skozi leta soustvarjali bogato zgodbo družine.

Po uradnem delu je sledilo sproščeno druženje ob odlični pogostitvi, za katero je poskrbel najemnik gostinskih prostorov v ribiškem domu Anže Markelj (Zlata postrv). Ob hrani in pijači

Skupinska fotografija po koncu proslave

so se prepletale zgodbe iz preteklosti, kovali so se načrti za prihodnost, predvsem pa je vladalo iskreno prijateljstvo, ki povezuje člane in prijatelje ribiške družine.

Ob častitljivem jubileju se Ribiška družina Vrhnika iskreno

zahvaljuje vsem, ki so v minulih desetletjih prispevali k njenemu razvoju. Z optimizmom pa zre naprej – v prihodnost, kjer bo še naprej skrbela za čiste vode, zdrave ribe in močno ribiško skupnost.

Besedilo in fotografije: Vladimir Mikec

70-LETNICA RIBIŠKE DRUŽINE KOČEVJE

V soboto, 13. 9. 2025, smo kočevski ribiči praznovali 70-letnico ustanovitve Ribiške družine Kočevje. Leta 1955 je peščica ribiških zanesenjakov ustanovila Ribiško društvo Kočevje, ki se je leta 1959 preimenovalo v RD Kočevje.

Slavnostna prireditev je potekala v večnamenski dvorani Kulturnega centra Kočevje. Povabilu so se poleg članov in članic RD Kočevje odzvali Matjaž Han, slavnostni govornik minister za gospodarstvo, turizem in šport, župani in poslanci občin Kočevje, Kostel in Osilnica, predstavniki ribiških družin,

Nagovor predsednika RD Kočevje.

RZS je zastopal podpredsednik Igor Kloboves.

vklučenih v ZRD Ljubljana, ŠRK Lokvarka Lokve. RZS je zastopal podpredsednik Igor Kloboves.

Na začetku smo si ogledali film, mojstrsko delo Aljoše Crkvenjaša, v katerem je predstavil vseh pet revirjev kočevskega ribiškega okoliša. Da je film resnično vreden ogleda, je dokazal bučen aplavz prisotnih.

Minister Han

Zupan Košir

Nika Stefanisin

enormne vodne ujme, zaradi katerih prihaja na reki Kolpi in njenih pritokih do velike škode na ribjem življu. Kljub temu pa so naše vode bogate z ribami. V Rudniškem jezeru plavajo kapitalni krapci in ščuke, v zgornjem toku reke Kolpe pa je še vedno dobro zastopan lipan. V Rinži kar mrgoli rib, Reško jezero pa premore velike ščuke in smuče, kar dokazuje, da vsakoletno izdatno porabljanje daje odlične rezultate. Nismo pozabili na mlade. Dokaz je vsakoletni mladinski kraparski tabor na Rudniškem jezeru, že vrsto let pa smo gostitelji mladinskega muharskega tabora v Osilnici. Vzpodbudno je, da interes za ribolov med kočevsko mladino narašča, in to nas veseli. Organizirali smo tudi nekaj dobrodelnih prireditev, izkupiček pa namenili za zdravljenje bolnih otrok.

Prisotne je pozdravil tudi kočevski župan Gregor Košir, ki je med drugim izpostavil odlično sodelovanje med občino in ribiško družino.

V nadaljevanju je slavnostni govornik minister Matjaž Han poudaril pomembno vlogo naše družine v mozaiku kočevskega turizma, naravovarstveno nalogo, ki jo opravljamo, izobraževanje mladih, dobro gospodarjenje, predvsem pa pohvalil, da to delo opravljamo prostovoljno.

Sledila je še podelitev številnih priznanj za dolgoletno sodelovanje tako lokalnim kot tudi zunanjim partnerjem, ribiškim družinam, RZS, ZRD Ljubljana, podpredsednik RZS pa je podelil še odlikovanja zaslužnim članom ribiške družine Kočevje.

Prireditve je odlično vodila Mojca Delač, za prijetne glasbene trenutke pa sta poskrbela kočevska glasbenika Nika Stefanisin in Primož Turk.

Ob odlični kulinariki, ki jo je pripravila firma Kovačič, je sledilo druženje ob pijači in pripovedovanju znanih in malo manj znanih ribiških zgodb, tako da se prisotnim kar ni mudilo domov. Veseli nas, da smo bili deležni številnih pohval za dobro izpeljano prireditve.

Hvala vsem, mnogih žal ni več med nami, ki so kakorkoli s svojim delom in predanostjo omogočili, da smo uspešno prekrmarili to dolgo obdobje in da danes lahko mirno zatrdim, da smo ustvarili uspešno in spoštovanja vredno ribiško družino v slovenskem prostoru.

Nasvidenje ob 80. obletnici!

Besedilo in fotografije:
Tomaž Arko

V pozdravnem govoru je predsednik družine Tomaž Arko, ki to funkcijo opravlja že od leta 1991, najprej postregel s podatki, kdo vse je vodil družino v tem obdobju in orisal rezultate minulega dela. Predstavil je celoten ribiški okoliš, s katerim vzorno gospodarimo. Bogata je zgodovina kočevskega ribištva, polna lepih zgodb pa tudi žalostnih, ko beležimo številne pogine rib v reki Rinži, za katere je bilo v preteklosti usodno izlitje gnojevke in drugih strupenih snovi. Zadnje obdobje žal zaznamujejo

Skupinska

NOVOSTI V RIBIŠKI DRUŽINI STRAŽA-SAVA

Ribiška družina iz Spodnjih Gameljn, ki je že lansko leto obeležila 70-letnico obstoja, je po poletnem dopustniškem vzdušju v začetku jeseni izvedla že tradicionalni ribiški piknik s srečelovom. Prvo septembrsko soboto je bilo vreme na naši strani in tako je složno sodelovanje organizacijske ekipe obrodilo sadove – nad pričakovanji uspešno izveden piknik. Naši mladinci so vestno sodelovali pri prodaji srečk za srečelov z bogatimi dobitki. Vsaka srečka je bila v veliko zadovoljstvo naših gostov dobitna in obljubili so, da se drugo leto ponovno srečamo.

Septembra smo poskrbeli za bogat vložek krapov v ribnike. Ribogojci iz Žalca so v dveh cisternah pripeljali 1.100 kg zdravih krapov, večinoma luskinarjev. Vložek krapov je bil del letnega vložka po RGN, ki smo ga že težko pričakovali. Predstavlja odlično popestritev ribolova tako starejšim kot mladim ribičem, nudi obilo veselja in lepih trenutkov v prelepi, divji naravi. Mlade in tudi starejše ribiče spodbujamo in svetujemo ribolov krapov s trnkom brez zalusti po načinu *ujemi in spusti*.

Poleg nove spletne strani ribiške družine, ki jo še urejamo

Predsednik RD Roman, gospodar RD Lev in blagajnik RD Drago skrbijo za vložek krapov (foto: Blaž Hočevar).

Prvi dan sulčje sezone in lep jesenski sulec iz Savskega tolmana (foto: Miro Babič).

Otroci se na gameljskih ribnikih spoznavajo tudi s ščukami (foto: Blaž Hočevar).

in nadgrajujemo, smo se letos prvič odločili, da bomo uvedli elektronske dnevne ribolovne dovolilnice tudi za ribolov sulca. Nakup kart preko spleta za lov sulca je tako že omogočen našim članom RD Straže Save in tudi gostom, ki se radi vračajo nazaj k naši čudoviti Savi.

Prav tako bomo letos prvič našim članom omogočili, da bodo ob podaljšanju članstva lahko izbirali med letno fizično in elektronsko ribolovno dovolilnico. V letošnjem letu smo tako naredili velik korak naprej in stremimo k temu, da omogočimo našim članom in ostalim ribičem čim bolj preprost dostop do naših revirjev in ribolova. Tudi na naše čuvaje nismo pozabili. Z aplikacijo E-čuvaj so z rednimi in sistematskimi obhodi postali bolj učinkoviti, organizirani, kar ne nazadnje občutijo tudi krivolovci.

Sulčelov je že v polnem teku. Ob tem vas vabimo na lov kralja v naše revirje v Savo od Tacenska mostu v Tacnu pa do izliva Ljubljanice v Savo. Prvi veliki sulci so bili že ujeti in spuščeni, naša Sava je res bogata s kapitalnimi sulci, ki v globokih tolmunih čakajo samo na vas. Z bogatim pomladanskim vložkom sulcev smo poskrbeli tudi za svetlo prihodnost našega kralja Save. Živel kralj!!

Če vas ali vaše otroke zanima članstvo v RD Straža Sava, vabljeni na spletno stran, pokličite nas in podali vam bomo vse potrebne informacije glede vpisa. Dobrodošli!

Blaž Hočevar

20. SPOMINSKI MEMORIAL VLADIMIRJA ŠEBENIKA

Ribiška družina Vevče je tudi letos dokazala, da so tradicija, prijateljstvo in ljubezen do ribolova vrednote, ki združujejo ljudi ob vodi in jih povezujejo.

Septembra je družina tako že tradicionalno organizirala spominsko tekmovanje v čast Vladimirju Šebeniku, dolgoletnemu članu, prijatelju in tekmovalcu, ki je zaznamoval zgodovino slovenskega športnega ribolova.

Vladimir Šebenik ni bil le strasten ribič, temveč tudi pionir. Kot prvi Slovenec je dvakrat zastopal barve Jugoslavije na svetovnem prvenstvu v lovu rib s plovcem. Rojen 1929 in preminil 2006. Njegov športni duh, neomajna predanost ribolovu in pripravljenost pomagati mlajšim ribičem so lastnosti, zaradi katerih ga danes mnogi še vedno nosijo v srcu.

Memorial, ki se že vrsto let odvija v njegov spomin, zato ni le tekmovanje, ampak poklon človeku, ki je s svojo srčnostjo in ljubeznijo do vode pustil neizbrisen pečat. Memorial poteka v disciplini lov krapa, kjer šteje skupna teža ujetih krapov.

Dogodek poteka v bližini ribiškega doma Vevče, na ribniku pod Debnim vrhom. Gre za mali ribnik, ki skriva lepe, zdrave in predvsem borbene ribe. Na ribniku je dovoljen ribolov samo ciprinidnih vrst. Zato bo prava izbira za tiste, ki jih radi lovijo.

Letošnjega dogodka se je udeležilo 28 članov družine Vevče in en mladinec, kar je lep pokazatelj, da se ribiška tradicija uspešno prenaša tudi na mlajše rodove. Ob tem velja posebej poudariti, da mladi v ribolovu ne vidijo le športa, temveč tudi priložnost za druženje v naravi, sprostitev ter stik z izkušenejšimi kolegi, od katerih lahko črpajo prepotrebna znanja.

Ribe so bile tokrat zelo razpoložene. Tekmovalci so skupaj ujeli 15 lepih, borbenih krapov, ki so pokazali, zakaj so tako iminentni. Kar nekaj od krapov je uspelo pobegniti in poskrbeti za mala razočaranja. A to je ribolov – enkrat te nagradi, drugi te razočara. Zato imamo vsi ribiči tako zelo radi ta šport, saj nikoli ne vemo, kaj nas čaka na koncu trnka in ali nam bo uspelo ribo privedi v mrežo.

Najtežji ulov tokratnega tekmovanja je tehtal 2.570 g in je bil pravi dokaz, da ribnik skriva prave male zaklade. Ob vsakem prijemu in vsakem uspešnem dvigu mreže se je na obraze ribičev narisal nasmeh.

Tekmovalci so si čestitali med seboj, saj se je znova pokazalo, da je ribolov šport, kjer ob vodi ni prostora za zavist, temveč prijateljstvo. Po triurnem ribolovu, polnem vznemirjenja in potrpežljivega čakanja na pravi prijem, so se pokazali tudi najuspešnejši ribiči. Tokratni Šebenikov memorial je prinesel naslednje zmagovalce:

Najuspešnejši dobitniki nagrad

- 1. mesto: Dalibor Trikić s skupno težo 10.730 g
- 2. mesto: Martin Feštajn s skupno težo 7.925 g
- 3. mesto: Asmir Omeragić s skupno težo 6.260 g

Dalibor je z zmago domov odnesel tudi prehodni pokal in poskrbel, da bo nova ploščica v zbirki z njegovim imenom krasila pokal. Ne smemo pozabiti še na najmlajšega udeleženca Maks Lampelja, ki je tudi dobil svojega krapa in si tako pridobil zelo zaslužen pokal in seveda spomin, ki mu bo ostal za celo življenje. Vsak od dobitnikov je pokazal veliko mero vztrajnosti, znanja in športnega duha. Čeprav je na koncu pomembna tudi številka na tehtnici, so prav vsi udeleženci dokazali, da je največja zmaga že sama udeležba in poklon človeku, ki je vsem skupaj pokazal pravo pot, da se da tudi z male Slovenije zastopati bivšo državo Jugoslavijo na velikem tekmovanju, kot je svetovno prvenstvo v lovu rib s plovcem. Veliko jih je lovilo z dobrimi, kvalitetnimi in dragimi palicami. No, Vladimir je začel s preprostimi bambusovimi palicami. Dokazal je, da sta pomembna znanje in predanost.

Ob ribolovu se je ob vodi spletla nova čudovita ribiška zgodba. Megleno jutro v ljubljanski kotlini je kasneje zamenjalo sončno vreme, rahla sapica in mir ter tišina narave pod Debnim vrhom. Ob vodi je bilo slišati sproščen klepet, šale.

Ribolov je šport, ki povezuje generacije in ljudi uči potrpežljivosti, spoštovanja in vztrajnosti. Nekateri so poudarili, da memorial zanje ni le tekmovanje, ampak tudi priložnost, da se vsako leto znova

Prečudovita narava in ribnik pod Debnim vrhom

Vladimir Šebenik 1929-2006

Prehodni Šebenikov pokal s seznamom vseh dosedanjih zmagovalcev

srečajo prijatelji, ki jih povezuje voda. Prav ta občutek druženja daje dogodku posebno težo in ga dela nepozabnega.

Ko je tehtnica opravila svoje delo in so bili rezultati uradno razglašeni, je sledil slavnostni zaključek. Ob prijetni spremljavi dveh glasbenikov je potekala podelitev pokalov in priznanj najboljšim ribičem. Glasba je dodala dogodku praznično vzdušje, zmagovalci pa so prejeli zaslužene aplavze in čestitke vseh prisotnih.

Toda dan se s tem še zdaleč ni zaključil. Organizatorji so za vse udeležence pripravili pravo ribiško pojedino. Odličan golaž s polento, ki je zares teknil in poskrbel za zadovoljstvo udeležencev. Ob kosilu se je vzdušje še dodatno sprostito, pogovori so stekli v vse smeri, slišati je bilo smeh, obujali so se spomini in kovala nova prijateljstva.

Spominski memorial v čast Vladimirju Šebeniku je tako še enkrat dokazal, da ribolov presega meje športnega tekmovanja. Je način življenja, ki ljudi povezuje, jih uči spoštovanja do narave in rib, hkrati pa prinaša neprecenljive trenutke druženja med generacijami. Vladimir Šebenik bi bil na to zagotovo ponosen. Na vse ljudi, ki se vsako leto zberejo v njegov spomin. Na mlade, ki stopajo po njegovih stopinjah, in na prijatelje, ki z izvedbo dogodka ohranjajo živo njegovo zapuščino – in to je predvsem veselje in sreča do ribolova.

Kot udeleženec dogodka bi se na koncu rad zahvalil ribiški družini Vevče in vsem tekmovalcem, organizatorjem, sponzorjem in podpornikom, ki so pripomogli k uspešni izvedbi prireditve. Verjamemo, da bo tradicija memoriala živela še dolgo in bo še naprej združevala ljubitelje ribolova v duhu športnosti, prijateljstva in povezovanja ter dihanja z naravo.

Besedilo in fotografije: Toni Janežič

AKCIJA BODI BOTER SVOJI PLEMENKI

3. 10. 2025 smo člani Ribiške družine Bistrica iz Ilirske Bistrice z vlaganjem zaključili svojo drugo akcijo Bodi boter svoji plemenki. Z navdušenjem smo v gojitveni potok Bistrica vložili 170 plemenk soške postrvi in s tem

Ribiči pri vlaganju plemenk v gojitveni potok.

Člani RD Bistrica - udeleženci akcije

vidno povečali matično jato. Zaključka akcije so se udeležili nekateri ribiči in člani upravnega odbora ribiške družine in kot je to že v navadi, tudi nekateri donatorji. Z donacijami smo tokrat zbrali 1.900,00 €.

Ribiči ribiške družine Bistrica se v tej priložnosti zahvalujemo mizarstvu M.A.R. proizvodnja in trgovina iz Postojne,

pekarni Vopex iz Postojne, SRC d. o. o., Leu Lakoti, Zlatku Jenku, Faruku Džafiću, družbi Eki-efekt d. o. o., Damiru Širclju, Mitji Cesarju, Sretku Gazibariću in Magru d. o. o. iz Ilirske Bistrice.

Besedilo in fotografije:
Zlatan Kovačević

V SPOMIN

Jože Malajner

1948–2025

V veliki žalosti sporočamo, da je po hudi bolezni preminil član Ribiške družine Maribor Jože Malajner ali 'Pepi', kot smo ga ljubkovalno imenovali. V začetku oktobra smo se člani ribiške družine Maribor zbrali v žalni zbor, da se še zadnjič poslovimo od svojega dolgoletnega in predanega člana, ribiškega tovariša in prijatelja. Kariera se mu je začela kot ribiškemu pripravniku leta 1973.

Ribiški izpit pa je opravil leta 1974. Zaradi njegove predanosti in njegovih ravnanj smo ga hitro opazili kot ribiča, ki mu lahko zaupamo odgovorne naloge, on pa nas ni nikoli razočaral. Vsako nalogo, ki jo je sprejel, je tudi izpeljal v splošno zadovoljstvo in z samo njemu lastno doslednostjo. Bil je član upravnega odbora ZRD Maribor in RD Maribor ter uspešen predsednik aktiva Pobrežje, pa še bil lahko naštevati. Zadnjo funkcijo blagajnika je opravljal do zadnjega atoma moči. Za njegov prispevek in zasluge je prejel številna priznanja in zahvale, prejel pa je tudi vse redove za ribiške zasluge Ribiške zveze Slovenije. Uspešen je bil tudi kot tekmovalac v dveh ribiških disciplinah, v lovu rib z umetno muho in plovcem. Osvojil je tudi laskavi naslov CARJA ribiške družine. Skratka, bil je strasten ribič, reka Drava mu je bila reka rek in Jadran morje morij. Jože je bil srečen človek, saj je imel dve družini. Imel je svojo družino in svoj varen dom, poln ljubezni in razumevanja, druga družina pa smo mu bili

mi, njegovi ribiški prijatelji in tovariši. Prihodnje leto drugega maja, ko se bomo srečali v spomin vseh Pepijev in v spomin marljivih ribičev, ki so pustili neizbrisen pečat v delovanju naše ribiške družine, boš med njimi tudi ti, ki si bil pravi ribiški car in kot tak car ostajaš z nami v našem spominu. Kjerkoli si in kjerkoli boš, ti še zadnjič v slovo kličemo *DOBER PRIJEM*. Družinskim članom in sorodnikom pa izrekamo iskreno in globoko sožalje.

RD Maribor

Rudolf Kladnik

1953–2025

V začetku oktobra smo izvedeli žalostno novico, da je naše vrste po daljši in zahrbtni bolezni za vedno zapustil naš član Rudolf Kladnik.

Ribiški družini Radeče se je pridružil leta 1982. Bil je predan član ribiške družine. Njegova prisotnost nam bo manjkala ob vodi in na delovnih srečanjih, a spomini na njegovo dobroto, vztrajnost in predanost bodo ostali. Naj mu bodo ribiška nebesa mirna in bogata ulovov.

Pogrešali bomo tvoj prijazen pozdrav in srečanja ob vodi s teboj. V naših srcih bo za vedno spomin nate, Rudi.

Počivaj v miru!

Ribiči RD Radeče

TABOR MLADIH RIBIČEV V RAČAH - 10 LET MALE ŠOLE RIBOLOVA

Náša organizacija sladkovodnih ribičev se lahko upravičeno pohvali z bogato, 140-letno, tradicijo. Nanjo smo zelo ponosni, po drugi strani pa nas zavezuje, da organizacijo uspešno razvijamo še naprej. Še posebej, ker je povprečna starost članov RZS visoka. Če želimo kot pomembna organizacija civilne družbe obstati in ohraniti svojo vlogo v družbi, moramo zato vse moči usmeriti v delo z mladimi. Pri tem je zelo pomembno, da mladim ribičem predstavimo vse bistvene naloge in poslanstvo naše organizacije – skrb za zdrave vode in ribji živelj v njih, čisto naravo, ribolov in odnos do rib, tovarištvo in bogato tradicijo ribištva na Slovenskem.

Prav mladinski tabori, pod vodstvom strokovno usposobljenih mentorjev, so lahko zelo dobra oblika dela z mladimi, kjer jim na neposreden in nevsiljiv način predstavimo vse vidike sladkovodnega ribištva. Pri tem morajo mentorji imeti obilo znanja in izkušenj iz pedagoškega dela, veliko zagnanosti in ljubezni, da pripravijo takšne programe, ki bodo mlade pritegnili in jim hkrati posredovali čim več znanja. Le če nam bo uspelo, da v mladih vzbudimo ljubezen do narave, voda, rib in ribičije, bodo tudi oni to tradicijo lahko uspešno nadaljevali. Na taboru mladim ribičem lahko na neposreden in nevsiljiv način predstavimo vse vidike sladkovodnega ribištva. Zelo pomembno se mi zdi, da skozi ribičijo mladi razvijajo tovarištvo, medsebojno spoštovanje in spoštovanje do rib in etičnega načina ribolova, kar mora biti tudi pomembno sporočilo tabora mladim. Pomembna funkcija oziroma obveznost Ribiške zveze Slovenije pa je, da or-

ganizira strokovna usposabljanja za mentorje mladih ribičev ter jim nudi strokovno pomoč in podporo. Zdi se mi prav, da tudi v našem glasilu posredujemo pozitivne izkušnje posameznih RD pri organizaciji taborov, ki bodo lahko služile tudi drugim RD, saj je naš cilj, da bi večina RD temu delu posvečala kar se da veliko pozornosti.

V ribiškem društvu Rače, ki deluje v sklopu RD Maribor, delu z mladimi ribiči posvečajo izjemno pozornost. Vrsto let že uspešno pripravljajo tradicionalni tabor mladih ribičev, ki so mu dali naziv *Mala šola ribolova*. Letos mineva natanko 10 let, odkar so v Ribiškem društvu Rače prvič odprli vrata Mali šoli ribolova. Leta 2015 se je vse skupaj začelo precej skromno – z veliko entuziazma, nekaj osnovne opreme in šestimi mladimi ribiči, ki so radovedno poslušali prve nasvete o pravilnem metanju trnka, varstvu rib in vedenju ob vodi. V desetih letih se je tabora udeležilo več kot 250 otrok. Danes, deset let kasneje, so v Ribiškem društvu Rače ponosni, da se je ta skromna ideja razvila v pravo tridnevno ribiško doživetje, ki vsako leto privabi več kot 30 otrok iz Rač in okolice. Veseli so, da jim podporo nudi tudi občina Rače Fram.

Mala šola ribolova ni le šola metanja trnka. Je šola narave, potrpežljivosti, spoštovanja do živih bitij in odgovornega ravnanja z okoljem. Cilj požrtvovalne ekipe mentorjev je, da otrokom pokažejo, da ribolov ni le ulov, ampak tudi razumevanje rib, voda, vremena in pravil etičnega ribolova.

Otroci spoznavajo vrste rib in njihov življenjski prostor ter:

- pravilno ravnanje z ulovom (in pomen ujemi in spusti),
- osnovno ribiško opremo in tehnike,
- pomen varovanja vodnega okolja,
- osnove vozlov, montaž in vabe in
- kar je najpomembnejše – izkusijo čar skupnega druženja ob vodi.

V zadnjih letih se je Mala šola razvila v tridnevni tabor, ki je postal pravi vrhunec ribiškega poletja za najmlajše ribiče. Otroci ob ribolovu, predavanjih, igrah in taborjenju ob vodi doživijo nekaj, kar si bodo zapomnili za vse življenje. Z njimi mentorji in starejši kolegi preživijo zgodnja jutra in pozne večere, mentorji jih učijo s srcem, a se ob tem pogosto tudi sami naučijo kaj novega. Najlepši trenutki? Iskreno veselje ob prvem ulovu, ponosno vezanje prvega vozla – in stisk roke ob koncu tabora, z obljubo, da se naslednje leto spet vidimo.

Posebna zahvala velja na prvem mestu vsem mentorjem pa tudi vsem prostovoljcem in članom Ribiškega društva Rače, ki vsako leto vložijo svoj čas, znanje in srce v to, da je Mala šola uspešna in varna, pa tudi staršem, ki svoje otroke tri dni zaupajo v skrbne roke mentorjev. V Ribiškem društvu Rače so v tem času strokovno usposobili 12 požrtvovalnih mentorjev, ki vseh 10 let delajo z mladimi. Prav je, da jih poimensko navedemo: Silvo

Vrsto let že uspešno pripravljajo tradicionalni tabor mladih ribičev, ki so mu dali naziv *Mala šola ribolova*.

Otroci ob ribolovu, predavanjih, igrah in taborjenju ob vodi doživijo nekaj, kar si bodo zapomnili za vse življenje.

Koren, predsednik Ribiškega društva Rače, Damijan Simić, člani predsedstva: Andrej Voršič, Franc Vogrin, Jožica Šenica, Milan Lorenčič, Boštjan Petek, Mirko Lenart in člani Ribiškega društva: Luka Lamprecht, Jožef Kalčič in Vinko Kosec.

V Ribiškem društvu Rače želijo in verjamejo, da bo Mala šola

Mala šola ribolova ni le šola metanja trnka. Je šola narave, potrpežljivosti, spoštovanja do živih bitij in odgovornega ravnanja z okoljem.

ribolova še naprej rasla – skupaj z generacijami mladih, ki bodo nekoč postali nosilci ribiške tradicije, varuhi voda in mentorji novim generacijam.

Besedilo: Borut Jerše

Foto: Arhiv Ribiškega društva Rače

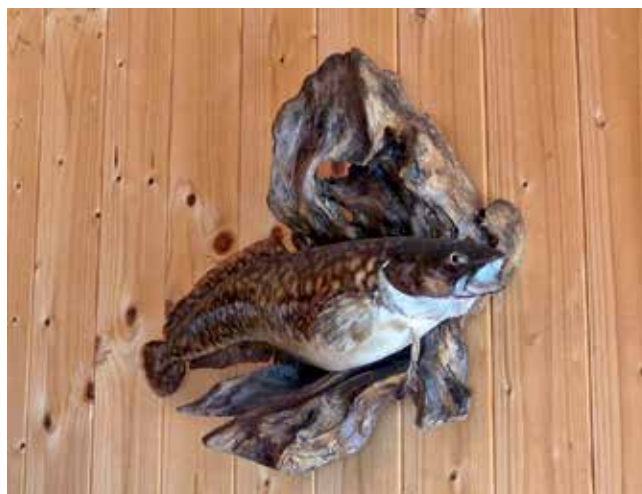
ZMENKI Z MENKI (2. del)

Pred kakšnim letom ali dvema je bil v Ribiču objavljen čudovit članek z naslovom Zmenki z menki, ki je lepo opisal značilnosti lova na to zelo posebno vrsto ribe. Ko sem na dnu članka prebral še ime avtorja, se mi je v glavi že porodila zamisel o naši novi ribiški dogodivščini. Avtor je namreč član naše ribiške družine in seveda se je načrtovanje skupnega ribolova kmalu začelo.

Menek je precej zanimiva vrsta ribe, zimska drstnica, ki pa jo je najlažje ujeti ob nizki temperaturi vode. Edini sladkovodni predstavnik družine trsk je na prvi pogled podoben somu, a od blizu vidimo, da mu manjkajo brki, tipični za soma. Menek ima namreč le en brk, ki mu raste pod spodnjo čeljustjo. Kljub temu da je menek zelo redek ulov v večini slovenskih voda, vseeno obstaja nekaj revirjev, kamor se odpravijo ribiči, ki želijo ujeti to vrsto ribe. Gre pa tudi za vrsto, ki je mi trije še nismo uspeli ujeti. In vsak bi seveda rad prvi imel to čast!

Ker se na lov menkov ne spoznam niti malo, sem za navete seveda prosil avtorja zgoraj omenjenega članka. Igor mi je pojasnil, da se menke najbolje lovi v Bohinjskem jezeru v času do 15. novembra. Takrat se namreč na Gorenjskem začne lovopust. Dodal pa je še eno pomembno informacijo – bolj kot je mrzlo, bolj menki prijemljejo, torej je najbolje loviti, kolikor se le da blizu začetka lovopusta. Predlani nam ni bilo usojeno, saj je jesensko deževje dvignilo gladino jezera in onemogočilo dostop do standardnih ribolovnih mest, zato pa smo imeli lani ob tem času več sreče. Tako sva si že v začetku lanskega oktobra z Igorjem izmenjala nekaj sporočil, kjer sva komentirala temperaturo vode Bohinjskega jezera. Spomnim se, da sem skoraj vsak dan odprl stran, kjer so zbrani podatki o slovenskih vodah in preverjal, kako hitro se ohlaja naše največje stalno jezero. Okoli novembrskih praznikov so se vsi naravni pogoji, potrebni za ribolov, uskladili. Voda je imela okoli osem stopinj, deževalo ni že nekaj tednov, tako da tudi

z dostopom ne bi smelo biti težav. Odhod iz Ljubljane smo načrtovali tako, da smo v Bohinj prišli dovolj zgodaj in še ob dnevni svetlobi postavili svoj »tabor« na jezerskem bregu. Od fantov je šel na menka zraven le Filip. Tima namreč zelo hitro začne zebsti in nisem si predstavljal, koliko slojev obleke bi moral imeti oblečenih, da bi lahko več ur sedel ob vodi. ↩

Ta trofejni primerek nas je nagačen pričakal v eni od bohinjskih domačij, kot cilj, ki smo ga vsi želeli doseči.

Preprosto stojalo in javljalik ugriza z lučko ter pest črvov na trnku – brez kompliciranja.

Ponavadi njegove težave z mrazom rešimo tako, da se gre med ribolovom pogret v avto, a tokrat to ni bilo možno, saj parkirišč ob našem gorenjskem lovišču ni. Mlajši od bratov je tako ostal doma.

Igor je izreden poznavalec ribjega življa in med vožnjo sva s Filipom veliko izvedela o populaciji menkov v Sloveniji. Ker se drstijo v skoraj ledeni vodi (kot je rekel Igor, ko se na površini naredi ledena skorjica in je temperatura v globini tri do štiri stopinje), jih pri njihovem razmnoževanju moti segrevanje vode naših rek. Bohinjsko jezero pa v primerjavi z reko Savo še vedno ohranja zelo zdravo populacijo rib te vrste. Ker imajo pred pričetkom drsti največji apetit, je treba loviti v dnevih pred 15. novembrom v upanju, da bo vodostaj primeren.

V Bohinj smo prispeli proti večeru in primerno počitniškemu času je bila obala jezera polna turistov, tako tujih kot domačih. Vsi trije smo bili deležni kar nekaj začudenih pogledov, ko smo tovorili opremo na lovno mesto. Igor nam je za prvič izbral majhno plažico, široko kak meter in pol, kar je bilo dovolj, da smo bili na suhem, tako mi kot oprema. Njegov načrt je bil, da začnemo loviti malo pred sončnim zahodom, tako da bi imeli še ob dnevni svetlobi dovolj časa spoznati svojo okolico, kajti v temi je upravljanje z ribiško palico v omejenem okolju precej drugačno. Bolj kot se je večerilo (in s tem tudi ohladilo), redkejši so postajali glasovi turistov, ki jih je čez vodo nosilo k nam. Kmalu smo bili v bližini jezera le še mi trije. Po Igorjevem nasvetu sva s Filipom na palici navezala preprosto navezo za talni ribolov ter na trnka obilno naložila črve, ki so očitno najboljša vaba za menke. »Mečita čim dlje. Blaž ti v smeri Vogla, Filip ti pa kar naravnost,« je še dodal Igor, nato pa sm začeli. Če je bilo sprva še slišati pogovore drugih obiskovalcev jezera, je tema prinesla mir in tišino ter tudi mraz, tako da smo pogosto posegali po termovki s čajem.

Prva riba našega nočnega ribolova je bil ta klen, s polnimi usti črvov.

Tako kot naveze so bili tudi naši javljalniki ugriza preprosti. Majhna kemična lučka v obročku, ki je visel z laksa. Nato pa smo do devete ure zvečer napeto gledali, ali se bo lučka začela dvigovati, kar bi pomenilo, da je pri vabi riba. Igor naju je opozoril, da se noč rada poigra z ribičevimi očmi – dlje kot gledaš v lučko, bolj se ti zdi, da se premika. Res sem nekajkrat vprašal ribiška tovariša za mnenje, če se njima tudi zdi, da se moja lučka premika, a stvari sta videla drugače. »Ko bo riba, boš vedel,« je bil kratek Igor. Vse ostalo so prividi. »Ko pa bosta imela ribo na trnku, pa dvignita palico čim višje in hitro navijajta, sicer se vama zna zaplesti v veje, ki jih je po dnu jezera polno,« je še nadaljeval z nasvetom.

Ura se je bližala deveti, mi pa smo bili še brez potega. Naenkrat je moja lučka nekaj močno streslo. In še enkrat. Ko sem čakal, da jo potegne višje, se je premaknila Igorjeva. A le za nekaj centimetrov, nato pa je zastala. Pri obeh je sledilo napeto pričakovanje, ki pa ni imelo zaključka, ki smo si ga vsi želeli. »Verjetno se je obema v laks zaletel netopir,« smo ugotavljali. Glede na to, kako blizu nas so letele te nočne živali, so bile možnosti za kaj takega precej velike. Žal je bil to edini »stik« z bohinjsko fauno za tisti večer, tako da smo se v Ljubljano vrnili brez ulova in brez nove ribe na družinskem seznamu ujetih vrst.

Če v prvo ne uspeš, poskusi znova. Če smo se v zadnjih letih česa naučili, je to, da se je po neuspešnem ribolovu v novem revirju treba čim prej vrniti nazaj in poskusiti še enkrat. Precejkrat se je drugi ribolovni dan izkazal za uspešnejšega. Ali smo zamenjali lokacijo ali vabo, a po pravilu smo v drugo vedno ujeli več kot ob prvem obisku novega revirja. Da bi preverili, ali ta trend še drži, smo se v isti zasedbi v Bohinj odpravili še enkrat, par dni, preden 15. novembra nastopi lovopust. Tokrat smo do jezera prišli že v temi, a to ni predstavljal težav. Nizka oblačnost je razpršila lunino svetlobo, to

Igor v nizkem štartu, saj se je nekaj trenutkov pred tem njegov svetleči javljalik začel sunkovito dvigati. Dogajanje se je zaključilo tako, da je ven izvelkel edinega našega menka dveh jesenskih večerov.

Če je menkovo telo podobno somu, pa je razlika med obema vrstama očitna pri glavi. Za razliko od velikega plenilca ima menek le en brk in še tega pod spodnjo ustnico.

Se boš moral malo zrediti,« sva z Igorjem hecala najmlajšega člana naše odprave. Vsem trem pa je kri po žilah pognal naš prvi pravi ugriz. Ko sem malo razmigaval noge, me je Filip poklical, da se pri meni nekja dogaja. Res je šla lučka hitro gor, se nato za nekaj sekund ustavila in se znova izstrelila navzgor. »Ne zategni prehitro!« je svetoval Igor, a želja je bila premočna, da bi ga poslušal. Sem pa se spomnil tistega, ki nama ga je dal ob našem prvem skupnem ribolovu. Palico sem držal, kolikor je le šlo visoko, saj res nisem želel izgubiti te ribe. Ko smo ribo osvetlili z našimi svetilkami, je bilo hitro jasno, da še vedno ostajamo brez menka. A nič zato, ven je prišel lep merski klen, ki je pokazal, da drži rek: *Če ti v prvo ne uspe, poskusi še enkrat*. Poleg tega pa smo lahko sedaj mi zaklicali sosedom čez vodo: »Tudi mi imamo ribo!« »Bravo, čestitke!« se je slišalo v odgovor.

Nato je bil za akcijo na vrsti Filip. Vendar ne za takšno, kot si je želel – v slabi uri je namreč »uspel« strgati štiri ali pet navez, tako da nama je počasi začelo že zmanjkovati primer-nih svincev, trnke pa sem po drugem trganju preventivno na predvrvice navezal vnaprej, da bi bila menjava kar se da hitra. Jezersko dno je polno vej in hitro se za kakšno zatakneto trnek ali svinec. In Filipu se je to dogajalo vedno znova.

Naju oba pa je nadgradil Igor. Skupaj smo opazovali, kako se je lučka v njegovem obročku se začela dvigovati, Igor je izkušeno še malo počakal – in zategnil. Tokrat je ven prišla naša ciljna riba – končno menek! S Filipom sva navdušeno preučevala vrsto, ki sva jo do takrat poznala le iz slik, Igor pa nama je pokazal še nekaj. Med ribiči je znano, da je izliv Savice drstišče jezerskih zlatovčic, njihove ikre pa prihajajo na to mesto jesti menki. In tudi ta je imel v ustih nekaj zlatorumenih kroglic, nato pa si je očitno zaželel še črvov. Nekaj fotografij sem poslal Timu v Ljubljano in to pospremil s komentarjem, da ga bo gotovo zanimalo, kdo ga je ujel: Igor ali kateri od naju. Seveda nam je menek dal zagona, da smo v mrazu vztrajali in gojili upe na vsaj še en poteg, a to je bilo vse za ta večer. V primerjavi z našim prvim bohinjskim ribolovom precejšnja izboljšava!

Doma sva z veseljem delila vtise z ribolova, Tim pa je imel le eno vprašanje: »Kdo je ujel menka?« Odgovor pa je komentiral s: »Torej, če ga je ujel Igor, še vedno noben od nas nima menka na svojem seznamu ujetih rib, kar pomeni, da sem še vedno lahko prvi med nami.« Menka res še nimamo, imamo pa sedaj več izkušenj in tudi znanja ter s tem več možnosti, da ujamemo kakšnega, ko se bo naslednjič na obali Bohinjskega jezera začelo ohlajati.

Besedilo in fotografije:
Blaž Dominik

Prvi (in zaenkrat edini) menek, ki sva ga s Filipom videla v življenju, je prijel na Igorjevo vabo.

dvoje pa je v kombinaciji z belim kamenjem plaže pri Savici pomenilo, da sploh nismo potrebovali čelnih svetilk, saj se je za nočni čas videlo presenetljivo dobro.

Postopek je bil isti, ribolov na dnu, na trnku zajetna kepa črvov ter majhna kemična lučka, za katero smo vsi upali, da bo bolj »poskočna«, kot je bila pri našem prvem obisku. Razlika je bila tudi ta, da tokrat nismo bili sami – lovišče smo si delili še z eno skupino ribičev, ki so lovili kakšnih sto metrov stran. Če smo sprva od njih dobili le vonj po pečenih klobasah (kljub temu da tudi sami nismo bili brez hrane, je njihova večerja v mrzli noči dišala čudovito), so kasneje prišli tudi ribiški komentariji »Riba, menek! Ne ni menek, še en klen,« je bilo slišati čez vodo. Kasneje pa so se pohvalili še s parimi ujetimi menki. Tudi pri nas je bil začetek obetaven. Le nekaj minut po prvem metu je moj javljalik prijema poskočil za kakšnih deset centimetrov. V nizkem štartu sem pričakoval, da bom lahko zategnil, a ta zgodba žal ni imela nadaljevanja.

Noč je bila precej bolj hladna od prejšnje in Filipa je začelo pošteno zebsti. A rešitev za to težavo smo odkrili že dolgo nazaj – poskoki. Te telovadne rešitve se je sicer v glavnem posluževal Filipov mlajši brat (ki je tudi tokrat ostal doma prav zaradi mraza), a tokrat je v temi kakšno minuto skakal tudi Filip. »Vidiš Filip, ti si tako suh, pa se moraš zato ogrevati s telovadbo, midva pa imava naravno zaščito in naju ne zebe.

ČAS ZA PREVETRITEV PRAVIL

Ribolovni režimi in pravila ter omejitve so le eno od orodij upravljalcev voda za ohranjanje zdravih ribjih populacij v revirjih. Zaradi dejstva, da se le-ti med seboj zelo razlikujejo, so posledično različna tudi trenutno veljavna pravila. Vsem, ki smo povezani z ribištvom na kakršenkoli način, mora biti v prvi vrsti v interesu, da ne omejujemo same možnosti ribolova oziroma da ne onemogočamo dostopa do ribolova, pač pa najprej posežemo v ribolovna pravila. To so običajno prvi ukrepi, s katerimi lahko reguliramo tako ribolovne tehnike, opremo in po potrebi tudi uplen. V zadnjih desetih letih smo v muharjenju pričeli precejšnjim spremembam, ob katerih osebno menim, da ne potrebujejo spremembe ribolovnih pravil, pač pa morda le prevetritev starih, ki marsikje nimajo niti pravega razloga niti smisla več.

Začnemo lahko kar s prepovedjo obteževanja predvrvice. Nesmiselnost ukrepa si lahko nemudoma razložimo z dejstvom, da ogromna večina obiskovalcev - ribičev na slovenskih revirjih danes, ne da niti ne potrebuje dodatne obtežitve predvrvice, ker z modernimi tehnikami ličinkarjenja doseže s primernimi muhami lažje in precej hitreje globine, ki smo jih pred nekaj deset let nazaj lahko samo sanjali, temveč tehnike niti ne pozna. Ukrej pa velja ciljno za generacijo, ki danes v veliki meri že odhaja in bi za doseganje globin z običajno precej realističnimi posnetki dejanske ribje hrane poleg tonečih predvrvic lahko uporabljala tudi to - hitrejšo - metodo. Obenem pa je na istem revirju popolnoma v redu uporabljati »muhe« s svinčnimi glavami, težke tudi preko 30 gramov, ki jih posameznik praktično samo spušča v tolmune. Tudi meti teh muh spominjajo bolj na vijačenje kot na muharjenje, vsaj kadar jih kdo ne meče kar z rokami. Lepo bi bilo slišati kak argument v prid prepovedi v smislu, da obteževanje predvrvice ni muharjenje in podobno, ker potem lahko začnemo z veliko več razlogi prepovedovati še vse kaj drugega. Zato gre tu nedvomno za dvojna merila in še enkrat bi rad poudaril, da je pred kakršnokoli prepovedjo treba zelo dobro pretehtati ali ima smisel.

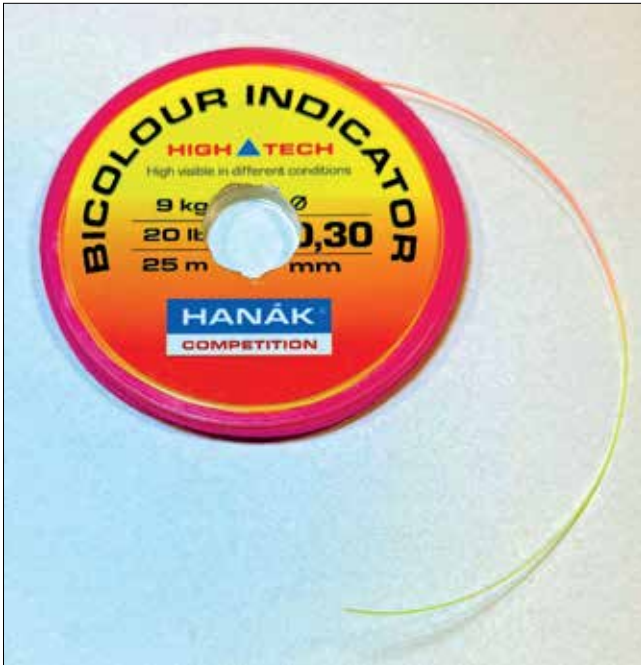
Uplen in izpust ulova - dobro je, da ti dve možnosti vedno ostajata dovoljeni.

Podobno se dogaja s prepovedjo signalizatorja ali indikatorja prijema. Neskončno stari konflikt med tako imenovanimi puristi, ki so lovili samo s suhimi muhami in ostalimi, nekako nima danes prav tako več prav nobenega smisla in teže. Danes na predvrvice praktično vseh muharjev z ličinkami lahko najdemo po več indikatorjev prijema, ki so sicer nad vodno gladino in so zato dovoljeni. Prepovedi je zopet deležna zgolj generacija, ki ji že tako peša vid in smo jo že omenili. Generacija, ki redno uporablja običajno opremo, običajne muharske mete, svoje najljubše muhe, ki so marsikje že pozabljene in se na vodah redko vidi, pa še takrat zgolj za kako urico ali dve, običajno ob večerih. O vplivu slednjih in količini njihovega ulova in uplena se lahko pogovarjamo posebej, dejstvo pa ostaja, da gre zopet za dvojna merila.

Ukrej obvezne uporabe suhe muhe je posebna zgodba. Hipotetični primer: predstavljajte si, da ste muharjenju posvetili bolj ali manj celo življenje, kot nekateri znani avtorji, ki so nam pustili za seboj prave zaklade znanja o ribji hrani in obnašanju. Imamo srečo, da je to danes dostopno na vsakem koraku. Zelo dobro poznate lokalni revir. S svojimi izkušnjami že lahko ugotovite, brez jemanja vzorcev, kaj riba pobira na gladini in marsikdaj celo predvidite kdaj. Škatlice so polne pravih odgovarjajočih suhih posnetkov celo z malo rezerve z različnimi dimenzijami. Vse okoli vas je tako, kot ste predvideli in zadeva se dogaja na gladini - vi pa ste obvezni uporabljati le ličinke! Hipotetično je to psihološko stanje, ki ga muhar čuti veliko večino časa, kadar je na revirju obvezna uporaba suhe muhe, ko vemo, da se ribe hranijo v devetdesetih odstotkih pod vodo. Večino časa jih lahko tudi lepo opazujemo, kako na primer kopljejo in srkajo postranice kakšen meter ali dva globoko. Če nekdo, ki morda ne ve, kako teče življenje pod vodno gladino ali niti ne želi vedeti ali pa ve in preprosto ne želi loviti pod gladino, je to njegova osebna stvar in pravica, ne pa razlog za prepoved. Ni večjega posega v muharjenje,

Muhe, včasih tako težke, da onemogočajo metanje, niso nikjer sporne.

Varianta javljalnika prijema, ki ni nikjer problematična, tudi kadar je predhodno s toploto pripravljena in navita v „vzmet“.

Primer ponekod prepovedane verzije signalizatorja prijema

kot je obveza uporabe ene same tehnike, kot v tem primeru suhe muhe, zato je zanjo treba imeti zelo tehtne razloge in še to bi moralo biti strogo časovno omejeno. Pomeni namreč ignoriranje vsega dogajanja pod vodo, posega v samo jedro muharjenja in onemogoča posnemanja večine ribje hrane v veliki večini časa ribjega prehranjevanja. Taka prepoved lahko spremeni revir v primernega samo ob času rojenj in posledično spremeni tudi časovno dinamiko ribolovnega pritiska nanj, tako v dnevnem kot tudi v sezonskem smislu. Na koncu je revirja preprosto škoda.

Podobno vprašljiva je uvedba obveznega izpusta ali pa uplena ulovljene ribe. Tudi za ta ukrep se odločamo takrat, kadar imamo res tehtne razloge. Ti so lahko na primer: ogroženo stanje populacije določene vrste, obnavljanje populacije po naravnih nesrečah, poplavih, sušah, zastrupitvah itd. Vse to ima upravičen predznak. Tudi uvedba tako imenovane medmere (s katero običajno ščitimo najbolj produktivne in plodne osebkve v populaciji in dovolimo uplen manjših in pa zelo velikih osebkom) je veliko bolj naravni ukrep. Velikokrat se namreč zgodi, da ulovimo osebek, ki ga bi bilo zelo dobro iz določenega razloga iz revirja odstraniti, pa nam pravila tega ne omogočajo.

Obvezni odvzem ribe je prav tako upravičen predvsem v primeru, da želimo določeno vrsto iz revirja odstraniti. Podobno kot v prejšnjem odstavku je tudi tukaj zadeva precej rigidna in marsikdo bi rad določeno ulovljeno ribo izpustil, pa mu pravila tega ne dovoljujejo. Ribiči sami lahko marsikaj spremenimo in vplivamo na revir tudi posredno. Običajno vsaj bežno razlikujemo med naravnim osebkom in osebkom iz ribogojnice, osebkom z jasnimi tujerodnimi znaki, zdravim in manj zdravim, očitno bolnim in tik pred poginom in še bi lahko naštevali. Vse te obveze, vezane na pravila, pa nam onemogočajo ukrep, za katerega vemo, da bi bil po naši vesti popolnoma legitim, a ga ne moremo izvesti zaradi obstoječih pravil.

Zato je veliko bolj primeren ukrep z omejevanjem in ne ukinjanjem uplena, s katerim lahko upravljavci veliko bolj elegantno varujejo določeno vrsto in njen segment populacije, drugo pa obratno, s primerno visokim številom dnevnega uplena, primerno obvladujejo.

Iz več ribiških krogov lahko slišimo pripombe na število ulovljenih in izpuščenih rib. Kar se mene tiče, so popolnoma legitimne in vredne našega razmisleka. Dokler se to dogaja med nami, ki se

s tem ukvarjemo sami, je zadeva še v redu. Vendar se bojim, da se bo v to počasi vpletel še kdo drug, ki mu ribolov ni v interesu, ima pa moč odločanja. Preden se to lahko zgodi, je najbolje, da ukrepamo že na naši strani. Tudi tu menim, da ni smisla v omejevanju. Predvsem mora najprej vsak pri sebi razčistiti in si sam postaviti mejo, kdaj je dovolj. Nekdo bo za to (razumno število*?) porabil cel dan, nekdo drug morda samo kako uro ali dve, vsekakor pa moramo čim prej začeti z osveščanjem in izobraževanjem vseh generacij znotraj ribiških družin in institucij. Ker če ne bomo tega storili sami, nam bo stvari dokaj gotovo in dokaj kmalu predpisal nekdo drug. Zadeve pri nas in v Evropi se žal ne odvijajo v smeri razvijanja lova in ribolova, prej obratno. Že sedaj smo muharji in drugi ribiči marsikdaj deležni negativnih komentarjev in ne manjka tistih, ki samo čakajo na razlog, da nas odmaknejo od voda. Vsak pa ima s seboj tudi telefon in manjka samo malo medijskega pritiska, malo napihnjenega novinarskega poročanja, še kakšno politično ime ter bitka za njegove glasove in smo tam.

Zato je skrajni čas za prevetritev starih pravil, predvsem s strani upravljalcev in mentorjev. Pošteno in redno preverjanje, kdo na vodi resnično dela škodo, če sploh kdo, in kdo zagotovo ne. Ali je katera tehnika sploh škodljiva za revir in kaj lahko revirju in upravljavcu povzroči resnično škodo. Moderni ribolov zahteva nove in drugačne ukrepe kot pred desetletji in odločitev mora biti slika vsesplošnega konsenza in ne morda le peščice posameznikov. Vse skupaj v smeri ohranjanja in spodbujanja in razvijanja ribolova, in ne omejevanja.

Nikakor ni nikomur v interesu, da se vse povprek samo prepoveduje, a če je praktično vse že dovoljeno, potem naj tudi bo vse dovoljeno in ne selektivno prepovedovati nekaj, kar je »morda« imelo smisla pred štiridesetimi leti, obenem pa mižati pred trenutnimi stvarmi, ki so ribjim populacijam verjetno precej bolj škodljive. Odgovori na način: »Od vedno smo imeli tak režim!« ne zadostujejo več. So le še izraz mnogim nam nerazumljive ignorance, nepoznavanja trenutne situacije v muharjenju in morda tudi znak, da nekdo, ki odloča, ni na tekočem s stanjem na naših muharskih revirjih in je čas za njegovim zamenjavo. Zato menim, da če nekaj prepovedujemo, prepovejmo najprej to, za kar zagotovo vemo, da je za naš revir škodljivo. Ali pa ne prepovedujmo ničesar, le bodimo dosledni.

Besedilo in fotografije: Tomaž Modic

Sestavine za pečenega smuča: riba, kostanj, šampinjoni, solata, hruška, orehi in jajca (za aioli). Za piko na i poskrbita pomaranča in, za drznejše, limona.

JESENSKI DRUŽINSKI OBED OB SMUČU IN KOSTANJH

Jesenski dnevi kličejo k jedem, ki združujejo toplino, močnejši okus in tudi nekaj svežine, da nas spomnijo na minljivo lepoto narave. Med ribami, ki se v tem času še posebej izkažejo, pa ne samo jeseni, je zagotovo smuč – kralj kulinarike sladkih voda. Njegovo meso je čvrsto, a nežno, z blagim okusom, ki se čudovito ujema z bogatejšimi jesenskimi okusi, kot so kostanj, gobe in orehi. Jed, ki jo predstavljam, je sestavljena kot neke vrste jesenska simfonija: file smuča, postrežen na krompirjevo-kostanjevem pireju, s pečenimi šampinjoni, oreščkasto-solatno spremljavo in aiolijem, ki jedi doda kremo in kontrast. Vse skupaj zaokroži kozarec suhe penine ali šampanjca, ki očisti brbončice in povzdigne ribe do elegance prazničnega krožnika.

Smuč (*Sander lucioperca*) je ena najbolj cenjenih sladkovodnih rib v srednji Evropi. V Avstriji, Nemčiji in na Madžarskem ga pogosto najdemo na menijih prestižnih restavracij, pri nas pa je zgodba precej drugačna. V slovenskih ribarnicah je smuč skoraj vedno uvožen, saj domače vzreje praktično ni, vsaj ne v primerjavi s postrvjo ali krapom. Loviti ga je seveda mogoče, kupiti pa skoraj nikoli, kar mu daje pridih posebnosti. Razlog za to tiči v številnih razlogih, eden od njih je tudi zahtevnost njegovega gojenja. Smuč potrebuje kakovostno vodo, ustrezno temperaturo, premišljeno hranjenje in ustrezno gostoto naselitve. To pomeni, da je proizvodnja dražja in tehnološko zahtevnejša. V evropskih akvakulturnih poročilih se gojenje smuča šteje za »komparativno neznatno«, saj so količine v primerjavi z drugimi vrstami zanemarljive. Ribogojci pri nas se ga lotevajo previdno, saj so tveganja velika, trg pa še vedno nepredvidljiv.

Kljub temu se pojavljajo svetle točke. Nekateri inovativnejši pristopi, ki združujejo prednosti ribogojnih bazenov in zemeljskih ribnikov, bi lahko v prihodnje odprli vrata tudi bolj intenzivni vzreji smuča pri nas. Takšni projekti dajejo upanje, da bo smuč nekoč postal del domače ribogojne prakse in bo dobil mesto ob bok postrvi (šarenki) in krapu. Če bodo ti poskusi uspeli, bo mogoče v ribarnici kupiti slovenskega smuča, vzrejenega s sodobnim znanjem in ob upoštevanju naravnega okolja.

Kot smo že napisali, je v Sloveniji pridelava smuča še vedno redka, čeprav se počasi pojavljajo konkretni projekti, ki dajejo upanje. Eden takšnih je projekt na območju spodnje Save, ki ga vodi ena od občin in poteka v sodelovanju z lokalno ribiško družino in ribogojnico. Njegov cilj je med drugim povečati populacijo smuča v revirjih, zgraditi nov objekt za vzrejo ter vzpostaviti lokalno prehransko verigo do gostincev. Projekt

predvideva, da bi populacijo domorodnih vrst, vključno s smučem, dvignili za 10 % do leta 2026. Prav tako vključuje promocijo smuča v kulinariki, pripravo receptov in ozaveščanje javnosti. To je pomemben korak, saj kaže, da lokalne skupnosti prepoznavajo potencial smuča ne le kot ribolovno vrsto, temveč tudi kot kulturni in gastronomski simbol. Čeprav projekt ni neposreden gojitveni ukrep, vsaj ne velik, je spodbudno, da se postavljajo nekateri temelji, ki bi lahko v prihodnosti omogočili širši preboj. Če bo ta projekt uspel in bodo podobne pobude uspevale tudi drugod po Sloveniji, bi bilo mogoče, da bomo nekoč v ribarnicah redno našli pravega, okusnega domačega smuča. To bi pomenilo povečanje lokalne samooskrbe, zmanjšanje odvisnosti od uvoza in krepitev vrednosti slovenske ribje kulinarike. Jed, kot je smuč z jesenskimi sestavinami (pričujoči recept), bo postala dostopna ne le kot gurmansko razkošje, ampak kot del vsakdana.

Zaenkrat torej ostaja smuč predvsem riba ribičev. Ujeti ga ni lahko, saj gre za previdno in izbirčno vrsto, ki zahteva izkušen pristop in veliko potrpljenja. Prav zato je med ribiči priljubljen izziv, še posebej pozno jeseni in pozimi, ko se v hladnih vodah pokaže njegova prava moč. Smuč v teh mesecih postane simbol vztrajnosti in nagrade, trofeja, ki jo dosežejo le najbolj potrpežljivi – morda podobno kot sulec, a kulinarično slajši.

Meso smuča velja za eno najbolj cenjenih med sladkovodnimi ribami, prekaša tudi marsikatero morsko ribo. Je bele barve, čvrsto in hkrati nežno, brez izrazitih vonjav po rečni ribi, kar ga dela privlačnega tudi za tiste, ki sicer rib ne jedo pogosto. Njegov okus je fin, rahlo sladek, zato se lepo ujema z različnimi prilogami in začimbami, od preprostih zelišč do bogatejših jesenskih sestavin. Obenem je meso smuča tudi zelo hranljivo. Bogato je z beljakovinami, vsebuje malo maščob in je dober vir omega-3 maščobnih kislin, ki so ključne za srce in ožilje. Dodati velja še vitamine skupine B ter minerale, kot so fosfor, selen in kalij, ki krepijo telo v hladnejšem delu leta. Predpostavljamo seveda, da je smuč, ki ga jemo, živel v neoporečnem okolju.

K naši jedi smo namenoma dodali tipične jesenske sestavine. Kostanj prinese toplo, oreškasto sladkobo, ki se lepo poveže z nežnim mesom ribe, hkrati pa doda kremasto teksturo pireju. Gobe, v našem primeru šampinjoni, prinašajo zemeljsko globino in aromo gozda, ki jesenski krožnik naredi polnejši. Radič, orehi in hruška v solati poskrbijo za kontrast. Grenkoba, hrustljivost in sadna svežina uravnotežijo bogatejše okuse ter jedi dodajo igrivost. Izbor sestavin torej ni naključen. Jesen je čas, ko se v naravi prepletajo barve, vonji in texture, in prav to smo želeli prenesti tudi na krožnik. Smuč je v tem obdobju tudi v ribolovu najbolj zanimiv, jesenske in zimske vode mu dajejo značaj in zahtevnost, ki ga ribiči še posebej cenijo. Tako smo z združitvijo sezonskih pridelkov in svežih rib ustvarili jed, ki odseva

Gobe ne smejo manjkati; namesto gojenih šampinjonov pa lahko uporabimo tudi katere druge, denimo ostrigarje.

letni čas; na eni strani obilje gozda in sadov, na drugi strani skrivnostnost reke. Še nečesa ne gre zanemariti: predstavljeni recept je tudi sila preprost. Če lahko takšno kosilo ali večerjo pripravim sam, totalni kuharski amater, ga lahko poustvarite in izboljšate tudi vi.

Recept

Kosilo sem pripravil za 3 osebe, zato je temu prilagojena tudi količina sestavin.

Korak 1: riba

- 3 fileji smuča (600–700 g skupaj)
- sok ½ pomaranče in ½ limone
- 2 vejici timijana ali peteršilja
- 2 žlici olja
- sol, poper

Fileje oplaknite in osušite. Pokaplajte jih z mešanico limoninega in pomarančnega soka, ki ribo nežno osveži in doda subtilno sladkobo. Solite, poprajte in pokaplajte z oljem. Popcite na ponvi, skupaj z začimbami, ki bodo filejem dodali malce žlahtnih arom. Fileje lahko položite na peki papir, dodate vejico timijana ali peteršilja in pecite pri 190 °C približno 12–14 minut, da ostanejo sočni.

Korak 2: kostanjev pire

- 450 g krompirja
- 150 g kuhanega olupljenega kostanja (najboljši so sveže kuhani, a lahko tudi pakirani, ki jih kupite v bolj založenih trgovinah)
- 35 g masla
- 75 ml mleka
- sol, poper, muškadni orešček

Krompir skuhamo v slani vodi do mehkega, dodajte kostanj in vse skupaj pretlačite. Vmešajte maslo, nato postopno dodajte mleko, da dobite kremast pire. Začinite s soljo, poprom in muškattimom oreščkom.

Korak 3: šampinjoni

- 250 g šampinjonov
- 1 žlica masla + 1 žlica olja
- sol, poper

Na olju popražite šampinjone in jih pecite 8–10 minut, dokler rahlo ne porjavijo in spustijo svoj sok. Zaključite s soljo in poprom.

Korak 4: aioli

- 1 rumenjaki sobne temperature
- 130 ml oljčnega olja (ali mešanica z nevtralnimi sončničnim)
- 2 stroka česna (lahko pečena v lupini za mehkejši okus)
- 1 žlička limoninega soka
- sol

Rumenjak stepite s česnom in soljo. Po kapljicah dodajte olje, dokler ne nastane gosta emulzija. Zaključite z limoninim sokom. Aioli doda krožniku toplino in kremo, citrusni ton pa se navezuje na pomarančo ob ribah. Aioli lahko tudi kupite v bolj založenih trgovinah, vendar je domači neverjetno okusnejši in bolj prefinjen.

Korak 5: solata

- ½ manjše glave radiča
- ½ glave motovilca
- 1 hruška (narezana na tanke krlje)
- 1 pest orehov
- preliv: 2 žlici olja, 1 žlica jabolčnega kisa, 2 žlički medu, sol, poper

Radič narežite na trakove, zmešajte z motovilcem, dodajte hruške in orehe. Tik pred serviranjem prelijte s prelivom. Solata prinese kontrast, grenkobo, sladkobo in svežino, ki uravnatežijo bogate tople elemente krožnika.

Postrežba (mednaslov)

Na ogret krožnik dajte pire, nanj položite file smuča, poleg pa nekaj šampinjonov. Dodajte žlico aiolija, ki poveže vse okuse. Ob strani ponudite skledo solate, ki jedi prinese svež kontrast. Pomarančna nota v ribah in toplina kostanja na pireju poskrbita, da krožnik zadira kot prava jesenska jed.

Ob tej jedi se najbolje obnese suha penina ali brut nature šampanjec. Mehurčki osvežijo brbončice in očistijo kremnost aiolija, hkrati pa lepo poudarijo nežno teksturo smuča. Slovenske penine, kot so penine iz Štajerske, ali klasična penina iz Goriških brd prinesejo svežino in mineralnost, ki se čudovito povežeta s kostanjevim pirejem in gobami. Šampanjec brut nature seveda doda pridih prazničnosti, nekakšno iskrivost, ki naredi krožnik še bolj poseben. Kot brezalkoholno spremljavo predlagamo domač jabolčni sok, rahlo gaziran ali sveže stisnjen. Njegova naravna kislina in nežna sladkoba ublažita grenkobo radiča ter se povežeta s sadno noto hruške v solati. Za še elegantnejši pridih lahko pripravimo topel čaj iz pomarančne lupine, napitek, ki na prijeten način podčrta jesenski značaj jedi in pričara občutek topline ob mizi.

Solata iz radiča, motovilca, hruške in orehov.

Smuč je nadvse plemenit sopotnik jesenskih dni. Njegovo okusno meso odseva mir in zasanjana meglena jutra, ki nas počasi, a vztrajno vodijo v zimo. Na krožniku se tako zrcali taisti ritem narave, kot ga opazimo zunaj: riba, kostanj, gobe, radič, pomaranča ... Vse to govori o bogastvu letnega časa, ko se svet počasi umirja in narava zbira moči za dolg počitek. Na krožniku, ob kozarcu iskrive penine, ni le jed, ampak pripoved o času in prostoru.

Besedilo in fotografije: Jure Ušeničnik

Takole preprosto sem postregel jed: file pečenega smuča, brez kože, na kostanjevem pireju, zraven pa postregel s pečenimi šampinjoni, aiolijem in pomarančo (za svežino).

Kaplje

*Kaplje narahlo, nežno polzijo,
ohlajajo gnev vročega dne,
ribiči se na obalah potijo,
na dnu vodá ribe ohlajajo se.*

*Vrtijo se, plešejo kapljice zlate,
na vodni gladini si pesmi pojó,
ki slišijo se čez gozdove in trate,
ko dan se utrujen pokrije z nočjo.*

*V noči zgodbe grede skoz tančico,
o vseh teh stvareh, ki voda jih zdravi,
racak pa odplava s svojo družico,
ko dan naredi se v travi.*

Mojca Kovač

